

Zpravodaj

Smiřic, Rodova a Holohlav

číslo 1

červen 2017

Z obsahu:

**O přírodě Smiřicka, živých
zahradách a palmovém oleji**

informují ochranáři z JARO Jaroměř

str. 16

**Lihovar Malburg
– vznik a vývoj firmy**

z historie významné smiřické společnosti

str. 22

**Pozvánky z Kulturního
střediska Dvorana**

jaké akce nás čekají v 2. pololetí

str. 26

Slovo starosty

Vážení občané,

první číslo Zpravodaje předznamenává příchod léta a konec proměnlivého počasí. Alespoň by tomu tak standardně mělo být. Červen je také poslední měsíc prvního pololetí, tedy čas, kdy je řada plánovaných akcí rozběhnuta, u některých se termíny realizace připravují a některé jsou již dokončeny. Shrňme si proto události posledních měsíců a pohlédneme do blízké budoucnosti.

Koncem roku se změnilo centrum města a všichni jsme byli zvědaví, jak bude nové náměstí vypadat v roce letošním. Doplnili jsme ještě pár stonů na kola, jeden odpadkový koš a zahájili realizaci laviček kolem lip. Lavičky by měly být během několika dnů dokončeny, velké záhony osázeny a ještě dojde v rámci reklamace k výměně části velkoformátové dlažby a s tím i k dokončení některých kosmetických věcí. Dlažba byla výrobcem BEST dodána ve dvou odstínech. Všechny stromy na náměstí se olistily, a tak se náměstí dostává do konečné vizuální podoby. Na údržbu náměstí byl pořízen zametací stroj.

V návaznosti na obnovu náměstí byla také odpovídajícím způsobem zrekonstruována zpevněná plocha před vchodem do šatnového traktu ZŠ.

V letošním roce byla na jaře zahájena oprava fasády bývalé restaurace Dvorana. Ve spolupráci s památkáři se podařilo vybrat hezkou barevnou kombinaci, která okolí kaple příjemně zpestřila. V létě by měla proběhnout oprava fasády zdravotního střediska. Na léto je také plánován nátěr střechy kaple a v brzkém podzimu oprava fasády MěÚ.

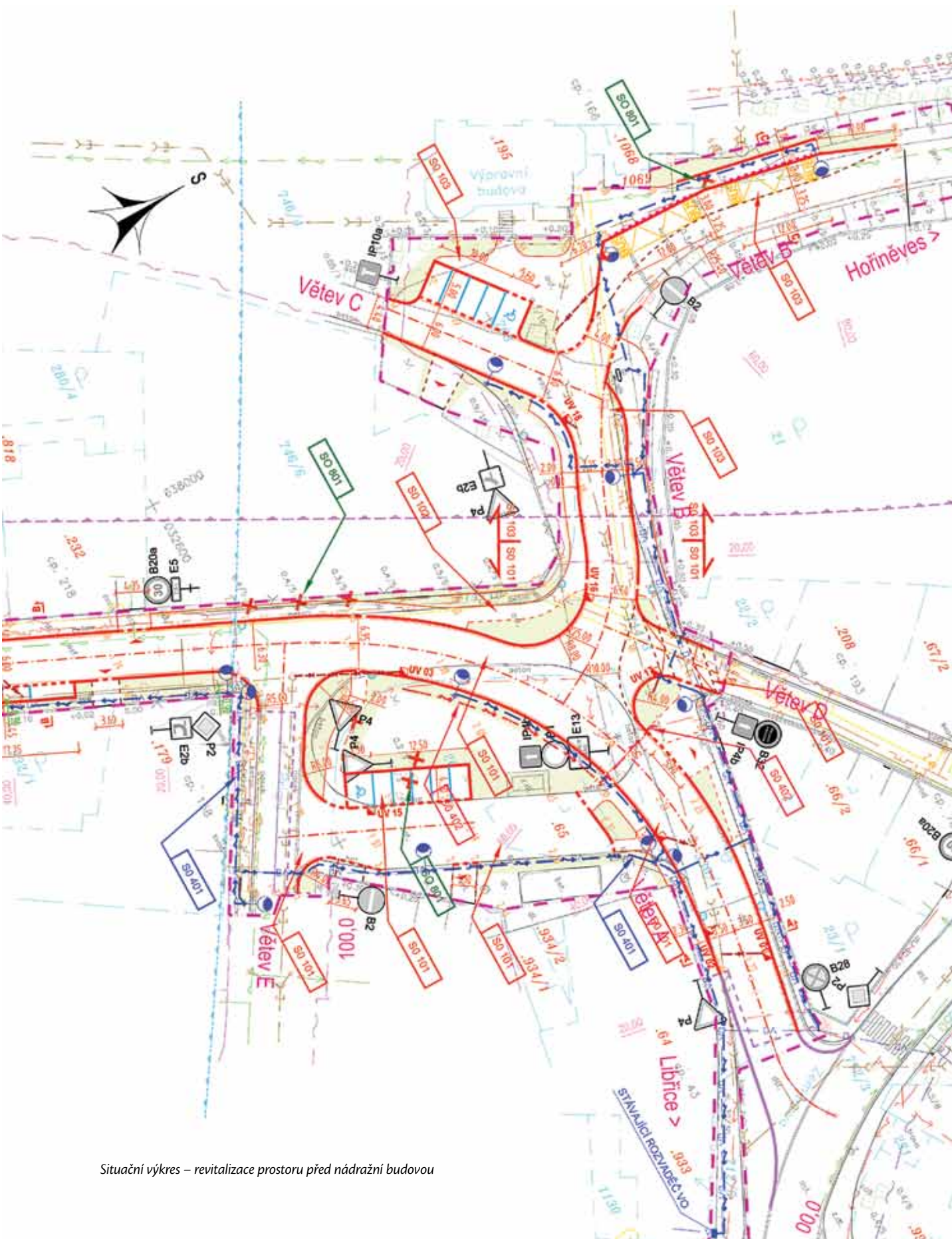
V květnu také došlo k výměně umělého travnatého povrchu školního hřiště, jehož lajnování, ač se to mnohým nezdálo, odpovídá aktuálním pravidlům malé kopané. Na přání volejbalistů ještě došlo k drobnému rozšíření volejbalových kurtů vybudovaných na podzim loňského roku.

Další akcí, která je v přípravě, a doufáme, že se stihne v letošním roce zrealizovat, je obnova prostoru před nádražní budovou. Rekonstrukci části Nádražní ulice od křižovatky s ul. Příční po bývalé sběrné suroviny musíme odložit. VAK musí nejdříve v této části vyměnit kanalizaci.

Doufáme, že se v letošním roce podaří také dotáhnout nová parkovací stání u MŠ a v ulici Ed. Karla. Akce stále čeká na přeložky elektrických a telekomunikačních kabelů. V červnu bude také zahájena rekonstrukce WC v loutkovém divadle, rozběhne se celková oprava chodníků v části Jiráskovy ulice, v Nývltové ulici a také na Kršovce. Spustí se také celková výměna podlahy tělocvičny ZŠ. Probíhá rovněž obnova zahrady domů s pečovatelskou službou na sídlišti. V červenci by mělo dojít k výměně oken jeslí, dokončuje se přístavba hasičské zbrojnice pro potřeby dílny na údržbu a drobné opravy techniky. V nejbližší době také dojde k opravě povrchu Brigádnické ulice živiným nástřikem.

Z přehledu realizovaných a připravovaných akcí je to celkem pro tuto chvíli vše, a tak mi dovoluji popřát vám hezké léto, pohodově prožité dovolené a dětem skvělé prázdniny.

Luboš Tuzar, starosta

Situační výkres – revitalizace prostoru před nádražní budovou

Slovo tajemnice

Vážení občané,

dovolte mi informovat vás o činnosti úřadu v první polovině letošního roku. Úřady jsou povinny plnit úkoly dané usnesením vlády k dalšímu rozvoji informačních a komunikačních technologií služeb veřejné správy. Jednou z těchto oblastí je i elektronická spisová služba, tj. celý proces správy dokumentů zahrnující jejich řádný příjem, evidenci, rozdělování, oběh, vyřizování, vyhotovování, podepisování, odesílání, ukládání, ale také vyřazování ve skartačním řízení. Jsem ráda, že se můžeme pochlubit výsledkem naší práce právě v rámci elektronického skartačního řízení. Naš úřad byl prvním v okrese Hradec Králové, který ve spolupráci se společností TRIADA, spol. r. o. a se Státním okresním archivem v Hradci Králové řádně uložil archiválie v Národním digitálním archivu. Zařadili jsme se tak mezi zatím prvních jedenáct úspěšných organizací v celé republice. Své výsledky jsme prezentovali na 20. ročníku celostátní konference Internet ve státní správě a samosprávě, která se konala začátkem dubna v Hradci Králové.

Možná někomu připadá veškeré úsilí vynaložené na vedení elektronické spisové služby zbytečné. Je však nutné si uvědomit, že úřad zodpovídá za veškeré dokumenty, ať již vlastní, či doručené a garantuje, že budou k dispozici po celou dobu jejich zákonem dané „životnosti“. Každý z nás v průběhu života však archivované dokumenty potřebuje (namátkou uvedu matriční agendu, evidenci obyvatel, nahlédnutí do stavebního archivu apod.) a povinností úřadu je zajistit, aby měl k uloženým informacím vždy bez problémů přístup.

Dalším úkolem, který nás čeká, je připravit se na tzv. GDPR. Tato nesrozumitelná zkratka znamená General Data Protection Regulation a jedná se o nařízení EU, které začne v květnu příštího roku platit v celé EU a týká se ochrany osobních údajů. V České republice nahradí dosavadní legislativu a do doby, než vstoupí v platnost, musí všichni, kterých se nařízení týká, zrevidovat své informační systémy a postupy nakládání s osobními údaji. Nařízení zavádí všem, kteří osobní údaje zpracovávají, nové povinnosti a bude znamenat poměrně velkou administrativní zátěž.

V personální oblasti dochází na úřadu od 1. srpna k nástupu nové referentky na odbor výstavby. Tato pracovnice bude mít dostatečný prostor k zapracování, ke složení zkoušky odborné způsobilosti a v příštím roce bude moci plynule převzít agendu pracovnice odcházející do důchodu.

Jako každý rok jsme přijali na údržbu zeleně a úklid komunikací dlouhodobě nezaměstnané, jedná se o dva muže a ženu. Zatím ale bez velkého úspěchu hledáme na období letních prázdnin brigádníky – studenty starší 18 let. Nemají zájem o práci?

Blíží se prázdniny a dovolené, takže mi dovoluňte popřát vám příjemné a slunečné léto.

Mgr. Věra Hottmarová

Virtuální univerzita třetího věku

Dne 16. ledna 2017 se našich dvanáct posluchačů Virtuální Univerzity třetího věku pod záštitou Provozní ekonomické fakulty České zemědělské univerzity zúčastnilo slavnostní promoce v aule ČZU v Praze. Studenti zahájili své studium na VU3V v roce 2013 a následnými studijními bloky pokračovali až k udělení absolutoria v letošním roce.

Hlavní promoční projev přednesl a Osvědčení o absolutoriu zástupcům jednotlivých konzultačních středisek předal Ing. Martin Pelikán Ph.D., děkan PEF ČZU v Praze.

Všem úspěšným absolventům blahopřejeme a přejeme výdrž, elán a pevné nervy k dosažení dalšího absolutoria na PEF ČZU.

Ing. Petr Sameš

Zprávy z matriky

Dne 28. ledna 2017 se v Erbovním sále ve Smiřicích konalo vítání občánků města Smiřic a obce Holohlav, kterého se zúčastnily děti: Magdalena Teichmanová, Izabela Kilevníková, Anna Štěrbová, Johanka Pichová, Monika Kutíková, Dominik Knejp, Petr Šimurda a Matyáš Štěpán. Všechny děti byly zapsány do Pamětní knihy města Smiřic a Holohlav.

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou děkujeme paní Zdeňce Zimové za dlouholetou spolupráci, kterou vykonávala při společenských obřadech, vítání občánků, stříbrných, zlatých a diamantových svatbách jako členka Komise pro občanské záležitosti.

ŽIVOTNÍ JUBILEA

80. narozeniny oslavili:

prosinec – Drahomíra Šípová
leden – Juliana Šerešová, Jaroslava Řenčová, Jiří Svatoň
únor – Miloslav Tuzar
březen – Jaroslava Vaňková
duben – Anna Sklenářiková, Jan Bartoň
květen – Bernardína Miškelová, Jaroslava Matyášová

85. narozeniny oslavili:

prosinec – Věra Kutilová
duben – Alena Vávrová, Zdenka Kozinová, Vladislav Kudr
květen – Vladimír Binar

95. narozeniny oslavila:

listopad – Marie Hronešová

Tímto se paní Marii Hronešové omlouváme za špatné uvedení životního jubilea ve Zpravodaji č. 2/2016.

ZLATÁ SVATBA

Dne 6. května 2017 si připomněli manželé Štefan a Justína Vojtasovi v Kapli Zjevení Páně ve Smiřicích 50 let společného života.

Všem jubilantům upřímně gratulujeme a přejeme do dalších let pevné zdraví, štěstí, pohodu a mnoho spokojenosti v osobním životě.

SŇATKY (prosinec 2016 – květen 2017)

6. 12. Erbovní sál	Marek Janda, Kocléřov
Mirka Boháčová, Vysoké Veselí
16. 12. Erbovní sál	Pavel Vlačič, Černožice
Pavlína Poláčková, Hradec Králové
17. 3. Erbovní sál	Jan Lapeš, Hradec Králové
Lucie Šafránková, Hradec Králové
25. 3. Kaple Zjevení Páně	Miloš Buřil, Hradec Králové
Pavla Gaždová, Stračov
31. 3. Erbovní sál	Daniel Demko, Sendražice
Andrea Dohodilová, Sendražice
1. 4. Kaple Zjevení Páně	Aleš Matějka, Lochenice
Petra Stárková, Hradec Králové
13. 5. Kaple Zjevení Páně	Tomáš Koldrt, Smiřice
Aneta Marešová, Smiřice
27. 5. Holohlavy	Josef Karliak, Holohlavy
Jitka Kolovratníková, Třebechovice p. Orebem

Všem novomanželům upřímně blahopřejeme.

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

listopad – Zdenka Kozová

prosinec – Věra Špryňarová, Jiřina Pluhařová, Ludmila Šmejďová

leden – Miloslav Žilka

únor – Zdeňka Svobodová, Josef Spurný, Pavel Turek

březen – Marie Holcová, Jan Vít, Augustin Brož

duben – Miloš Čadil, Pavel Šaroun

květen – Milada Knajřlová, Věra Jakoubková, Dagmar Pavlová

Děkujeme všem za poskytnutí souhlasu se zveřejněním zde uvedených údajů do společenské rubriky.

Etela Koldrtová, matrikářka

Zprávy z Obecního úřadu Holohlav

SPORTOVNÍ PARK U SVATÝCH

Stavební povolení se neuvěřitelně táhne. Stavební plány na celou akci byly dokončeny po všech problémech s dotčenými orgány (hlavně s památkáři) v srpnu 2016. Půl roku jsme čekali na vydání územního rozhodnutí. Od roku 2017 se změnil stavební zákon. Komunikace a zpevněné plochy (hřiště, in-line dráhu...) nyní povoluje Magistrát města Hradce Králové, odbor dopravy. Na stavební povolení můžeme čekat i celý rok. Přesto musíme věřit, že příští rok se dáme do příprav, výběrového řízení na zhotovitele a do budování. Pálení čarodějnic bychom přesunuli třeba na obecní louku k uličce k nádraží ČD. Určitě by vše dopadlo stejně dobře, jako letošní čarodějnice s lampionovým průvodem a s malými čaroději na louce U svatých.

V HOLOHLAVECH SE USADILA ČAPÍ RODINKA

V měsíci dubnu nám přiletěla čapí rodinka, která se po letech usadila ve starém hnízdě na větracím průduchu od bývalého kravína. Naposledy hnízdili čapí a vyvedli mladé v roce 2012. Paní čapová měla pak úraz na drátech vysokého vedení a skončila v záchranné stanici JARO Jaroměř. V roce 2014 přiletěli jiní, ale ti nezahnízdili a po měsíci odlétli. Doufejme, že tato nová rodinka se usadí na delší čas, abychom je mohli sledovat, jak se starají o své potomstvo. V naší lokalitě mají dostatek potravy. Přijďte si poslechnout ten ranní žabí koncert v bývalé požární nádrži u hřiště.

HOLOHLAVŠTÍ HASIČI OMLADILI SVŮJ AUTOPARK

Na podzim 2016 naši zastupitelé rozhodli na doporučení našich hasičů o výměně hasičského automobilu zakoupením staršího speciálního automobilu TATRA T 815, CAS 32 od města Lomnice nad Popelkou. Tento automobil je modernější s obsahem 9 m³ vody pro protipožární účely a 2 m³ pěny pro speciální hašení. Nová TATRA 815 byla 14. dubna 2017 v rámci Dne otevřených dveří oficiálně pokřtěna a předána obcí Holohlav místnímu Svazu dobrovolných hasičů. Doufáme, že o auto bude u našich hasičů dobře postaráno a bude bez poruchy sloužit.

Starý hasičský speciální automobil ŠKODA 706 CAS 25 byl po 34 letech služby vyřazen. Naším hasičům dobře sloužil dlouhá léta při různých hasičských zásazích i na soutěžích. Jen za měsíc listopad a prosinec 2016 vyjžděla „BARČA“ k zásahům 4x. Tu si od nás ještě koupili hasiči z obce Oskřesaneč u Čáslavi. Věříme, že jim ještě dobře poslouží, jelikož v Holohlavech bylo o auto dobře pečováno.

OBCENÍ SPOLEČENSKÉ AKCE

Naše zastupitelka obce paní I. Hrochová uspořádala pod záštitou obce několik společenských akcí. Mimo jiné i „Holohlavské běžkování“. V měsíci lednu bylo využito dostatek přírodního sněhu na poli za ulicí Luční. S L. Nasvetrovou připravily běžecké tratě. Lyžařské závody se zúčastnili závodníci v pěti věkových kategoriích. Od dětí až po ženy seniorky z Holohlav i ze Smiřic. Za bouřlivého povzbuzování všichni závodníci doběhli do cíle. I starosta, kterému na trati upadla celá podrážka u nových lyžařských bot. Všechny čekalo občerstvení a nejlepší krásný diplom. Další akcí byla **beseda s panem doc. MUDr. Jaroslavem Dršatou**, autorem knížky „Na kole do Jeruzaléma a ještě kousek dál“. Akce, které se zúčastnilo asi 40 posluchačů, se konala v našem kulturním středisku. Autor, cestovatel, který si v 62 letech splnil svůj sen, měl neskutečné

množství obrázků i s příhodami, které cestou na kole zažil. U některých snímků ze Sýrie ukazoval, jak města a památky vypadaly před čtyřmi roky, kdy Sýrii navštívil, a dnes po různých bojích a náletech. Nejvíce mě zaujalo vyprávění o bezpečnosti cyklisty. Své kolo nikde nezamykal. Nikde se v islámské zemi nekradlo. Kde se vás místní obyvatelé snaží okrást, to je při prodeji. Od balené vody až po ubytování. Všude se tam musí smlouvat o ceně – což každý, ke své škodě, neumí. Všichni si z besedy odnášeli krásné zážitky. Závěr byl ukončen prodejem knížky s autogramiádou autorky a vydavatelkou paní Helenou Rezkovou, která nám v současné době připravuje knížku o Holohlavech.

Paní Hrochové z ul. Na Lávkách patří za její aktivitu v pořadatelské velké poděkování.

PŘÍPRAVY OSLAV K PŘÍLEŽITOSTI 700 LET OBCE HOLOHLAVY

Zastupitelstvo obce Holohlav se sešlo k první schůzce již v dubnu 2017, aby navrhlo přibližný termín a program. Chtěli bychom k této významné události včas pozvat nejen rodáky, ale i širokou veřejnost. Chceme objednat různé stánky a účinkující do programu, který si po sestavení odsouhlasíme. Domluvili jsme si, že bychom celé akci dodali ráz středověku – s jarmarkem, s různými vystoupeními šermířů, kejklířů a dalších. Součástí programu, který by se uskutečnil pravděpodobně začátkem září 2018, by byl den otevřených dveří u příležitosti 135 let našeho hasičského sboru. Dále mše a barokní koncert v kostele sv. Jana Křtitele a další. Hlavní pódium bychom postavili u našeho kulturního střediska směrem do ulice Školní, kde by se křtila také nová knížka o Holohlavech. Ve škole a školním parku by byl další doprovodný program.

Plány máme veliké. Doufejme, že nám vyjdou i s příjemným teplým počasím.

HOLOHLAVY A NÁVES

Bývalo a je zvykem, že většinou někde uprostřed obce je větší prostranství, kterému se říká „náves“ a také „na obci“. I takové Smiřice, které byly třeba v letech 1945–1971 úředně pouze obcí (někdy i dosti hanlivě nazývané „dlážděnou vesnicí“), měly prostranství zvané Na obci – byl to prostor dnešního Náměstí Míru a prostor před současnou šatnou školy. Holohlav se svou 700letou historií jsou obcí, která po celou dobu měla svůj kostel, kolem něhož byl hřbitov, kde se pohřbívali zemřelí z celého okolí. Byla zde fara s významným děkanstvím. Již od 15. století zde byla škola, kam chodily děti také z celého okolí – včetně dětí ze Smiřic. Co ale Holohlavům chybí, je centrum – náves.

Proto jsme zadali ateliéru ZALUBEM z Hradce Králové vypracování studie: **Revitalizace obecního parku a nová náves obce Holohlav.**

Ve své studii uvádějí: Holohlav nemá prostorově definované centrum obce – náves, kde se odehrává vzájemné setkávání občanů. Místo, kde má člověk možnost a důvod na chvíli zastavit. Prostor, kde náhodná setkání a diskuze podporují vznik mezilidských (sousedských) vztahů.

Myslíme si, že těžiště obce je mezi parkem a obecním úřadem, mezi školkou a jídelnou. Veřejný prostor na to však v současné podobě nevypadá... Park nevytváří dostatek lákadel pro pobyt. Na ruku jde pouze malým dětem (dětské hřiště) a kulturistům (venkovní „workout“ cvičební nástroje). Toto je sice dobré, ale je to na dnešní dobu málo.

Také přiléhající ulice tvoří proti obecnímu úřadu centrum obce – je zde těžiště veřejných budov: školky, obecního úřadu a obecní jídelny. To však nevybízí úplně k zastavení. Patří autům a postavám, které někam spěchají. Ani jedni nemají důvod zpomalit.

Místo jako takové se neoživí samo od sebe.

Nutno něco nabídnout!

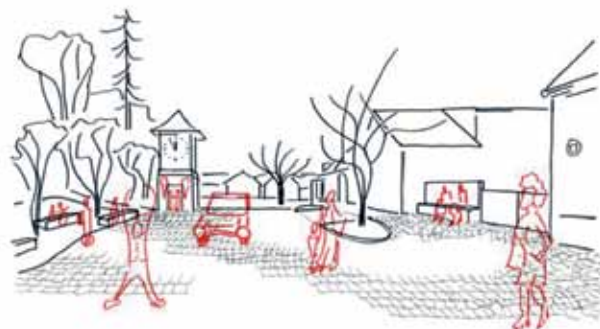
Jaké je zadání? Vyřešit revitalizaci obecního parku. Po zvážení přímých návazností na veřejné prostory jsme řešenou oblast rozšířili. Problémem zde je uzavření prostoru parku před okolím – z parku není vidět na ulici a z ulice není vidět do parku. Park je nutné otevřít pohledům zvenčí. Zvelebit a prostorově definovat předpolí obecního úřadu.

V připravené studii se navrhuje předláždění prostoru před obecním úřadem, směrem do parku bude plocha rozšířena zarovnáním na vnější hranu bývalé trafostanice, stávající parkovací stání pro OÚ by mohla být zachována beze změny, malý smrček může být nahrazen dlouhověkým listnatým stromem (klidně buk – v budoucnu bude pro ulici podobně hodnotný, jako je dnes hezky rostlá lípa před hospodou), prostor před úřední deskou očištěn od betonových květináčů, přidána lavička, posunuta vrata na dvůr obecního úřadu.

Bývalá trafostanice může dostat druhý život umístěním hodinového stroje, případně slunečních hodin, a v přízemí přípravou pro umístění sezónního stánku (pivo, zmrzlina apod.).

Směrem do parku by byl terén pozvolně vysvahován terasami z kamene, který by se využil z podezdívky oploceného parku. Do svahu by přibýlo několik laviček. Lákadlem pro děti, aby i je bavilo být na návsi (když se dospělí mezi sebou baví), by mohlo být vodní hřiště s využitím stávající požární nádrže v parku u školy.

Navrhujeme kultivovat stanoviště popelnic vložení kamenné zídky mezi trafostanicí a chodník ulice Dlouhá. Popelnice by byly z obou stran zídky,

všechny snadno vyvážené, ale pro chodce viditelné vždy jen část z nich. Stávající plot při hranici s ulicí bude zrušen. Vytvoří se tak vstřícnější před-prostor školy v místě, které škola pro výuku plně nevyužívá.

Samotnou zahradu školy navrhujeme více ozelenit. Stávající solitérní a polosolitérní stromy doplnit na skupinky a zasadit nové skupinky stromů. Velký prostor se tím rozbije a zútulní. Přehlednost zůstane zachována díky výše nasazeným korunám listnatých stromů. Do školní zahrady navrhujeme upřednostnit výsadbu plodících ovocných stromů.

U jižního rohu pozemku školy je prostor, který lze potencionálně využít pro vybudování parkoviště pro cca 8 automobilů. Například pro část učitelského sboru nebo parkoviště principu K+R (kiss and ride).

Prostor před školou bude vysvahován k ulici, ve kterou bude volně přecházet. Navrhujeme upřednostnit kompozici z vysazených stromů a zdržet se méně přehledných křovin. V severním cípu pozemku školy navrhujeme přidat ke školní zahradě cíp z návsi. Oba prostory (návěs a zahrada) tím budou lépe definovány.

Je to jen návrh, který po vypracování studie projde veřejnou diskusí, aby se naši občané mohli vyjádřit – stejně jako ve Smiřicích k přeměně Náměstí Míru.

Miloš Malínský, starosta obce

Tři Holohlaváci na mistrovství ČR ve stolním tenisu

Velký úspěch zaznamenali tři mladí Holohlaváci, kteří se kvalifikovali na letošní mistrovství České republiky mládeže ve stolním tenisu. Za mladší žáky to byl Luboš Šorm (nar. 2005) z klubu TJ Sokol PP Hradec Králové 2, Martin Kadaník (nar. 2004) z klubu TJ Sokol Jaroměř-Josefov 2 a za starší žáky Filip Jakubský (nar. 2002) z klubu TJ Sokol PP Hradec Králové 2. Letošní mistrovství ČR pro mladší žáky se konalo od 20. do 21. 5. 2017 v Havířově, pro starší žáky od 29. do 30. 4. 2017 v Hostinném.

Nominace probíhala celý rok, kdy se objíždělo šest bodovacích a tři satelitní turnaje po celé republice. V koncovém republikovém pořadí skončil Luboš na 27. místě, Martin na 29. místě. Filip skončil ve velké konkurenci na krásném 12. místě.

Jsme rádi, že v obci máme takové sportovce a přejeme jim, jak na mistrovství, tak i v dalším pokračování, mnoho úspěchů.

Jakubský Filip – starší žák

Šorm Luboš – mladší žák

Kadaník Martin – mladší žák

Ze života Základní školy Smiřice

MÁME HYMNU!

20. prosince přijeli umělci z Prahy a společně jsme natočili školní hymnu. Všechno ale začalo o několik měsíců dříve. Nejprve žáci druhého stupně v hodinách českého jazyka vymýšleli slova, která by nějakým způsobem popisovala naši školu a lidi v ní. Nakonec byl vybrán text žákyně 9. třídy Natálie Hlaváčkové. Po menších úpravách jsme jej zaslali do Prahy a čekali, co bude dál. Na konci prosince už celá škola natáčela v tělocvičně zpěv. V lednu byla hymna hotová i se všemi hudebními efekty. Moc se nám líbí.

BRITÁNIE S BRITEM

V pondělí 30. ledna již podruhé naši školu navštívil rodilý Angličan Neil se svou novou show a novými soutěžemi. Tentokrát jsme s ním navštívili Velkou Británii i Irsko. Děti byly rozděleny do dvou skupin (4. – 6. ročník, 7. – 9. ročník). Jednotlivé třídy mezi sebou soutěžily. Všichni se snažili, píseň *You're simply the best* ale patřila jen těm nejlepším – Adrianu Svobodovi z 6. ročníku a Patriku Braciníkovi z 8. třídy.

MATBOJ 2017

V úterý 14. března se na Gymnáziu J. K. Tyla v Hradci Králové setkali žáci základních škol a nižších stupňů víceletých gymnázií z celého kraje, aby v soutěži Matboj – soutěži tříčlenných týmů poměřili své matematické dovednosti. V rekordní účasti 65 týmů měla i naše škola tři týmy. Tým ve složení Alena Černá, Tereza Malinovská a Filip Jakubský v doslova dramatickém závěru prvního kola postoupil do finále. S přibývajícím šancemi na větší úspěch všem stoupalo nadšení, adrenalin i nervozita. Díky týmové spolupráci, bojovnému duchu a matematickému nadšení postupně překonávali další obtížné matematické úlohy a nakonec obsadili krásné 2. místo. Všem gratulujeme, děkujeme za výbornou reprezentaci školy a přejeme jim další úspěchy nejen v matematice. Velké poděkování patří i p. uč. Šupíkové, která žáky připravovala.

VÝSTAVA HRY A KLAMY

Dne 21. března navštívili žáci 3. B interaktivní výstavu *Hry a klamy* ve Státní vědecké knihovně v Hradci Králové. Se všemi exponáty mohly děti manipulovat – zkoušely vyřešit prostorové hlavolamy, prohlížely si rentgenové snímky, bubnováním vyvolávaly zvukovou vlnu, která rozhýbala zavěšené CD, ale nejvíce děti zaujalo otiskování vlastního obličeje. Žákům se výstava velmi líbila a kromě zábavy jim přinesla i nové poznatky.

DĚJEPISNÝ PROGRAM VIKINGOVÉ

Už tradičně naši školu navštívila dne 29. března agentura Pernštejni se svým zajímavým programem. Letos jsme z nabídky vybrali Vikingy. Žáci získali informace, odkud Vikingové pocházeli, kam směřovaly jejich výpravy. Seznámili se se způsobem oblékání, s taktikou boje a zbraněmi, které používali. Nejvíce nás všechny zaujal model lodi, který si sami Pernštejni zhotovili.

NÁVŠTĚVA KNIHOVNY SMÍŘICE

Březen – měsíc knihy – toto úsloví si žáci 2. – 4. ročníku připomínají právě v březnu přímo ve smiřické knihovně. Ochetné paní knihovnice mají vždy pro děti připravené úkoly spojené s knihami – letos na téma „Pohádky“ s odměnou pro úspěšné řešitele. Děti si také mohou prohlížet knihy

i časopisy a na závěr si vyrobit neobvyklou záložku do knihy. Návštěva knihovny je pro žáky vždy přínosem a podněcuje u dětí zájem o četbu, což je v dnešní počítačové době chvályhodné.

NÁVŠTĚVA MUZEA HRADEC KRÁLOVÉ

Vítání jara – to byl název předvelikonočního programu v Muzeu Hradec Králové. Dne 6. dubna jej navštívili žáci 3. B. Během programu byly děti seznámeny se zvyky a tradicemi, které se vážou k období Velikonoc. Prohlédly si kraslice, zkusily plést pomlázku a vyrobily si jarní dekoraci. A jelikož akce probíhala v muzeu, mohli žáci navštívit i expozice muzea a dát si horkou čokoládu v muzejní kavárně, kde byli mnozí vůbec poprvé.

ZÁPIS

Zápis dětí do prvního ročníku se letos konal nově v jiném termínu. Slavnostním dnem pro děti i jejich rodiče se tentokrát stal pátek 7. dubna. Od tří hodin odpoledne do šesté večer mohli rodiče přicházet do školy zapsat své děti. Zápis tentokrát probíhal konverzačně. Každý budoucí prvňáček předvedl u stolu paní učitelce nejen své znalosti a dovednosti, ale také svoji soustředěnost a pohotovost. Zatímco rodiče vyplňovali potřebné formuláře, předškoláci plnili úkoly – kresba postavy, rozeznávání a pojmenování barev, orientace v obrázku, přednes říkanky. Za splnění úkolů dostal každý pamětní list a drobné dárečky s lego postavičkou. Komu se ještě nechtělo domů, mohl si pohrát v improvizované herně, kde se mu věnovaly paní vychovatelky. Bylo zapsáno 45 prvňáčků a z toho 8 požádalo o odklad. Budoucím prvňáčkům přejeme hodně úspěchů a děkujeme všem rodičům, kteří pro své děti vybrali naši školu.

DĚJEPISNÁ EXKURZE PRAHA GOTICKÁ

Dne 27. dubna se uskutečnila dějepisná exkurze Praha gotická pro žáky 7. ročníku. Žáci měli možnost s průvodkyní obdivovat skvosty naší gotické architektury – Katedrálu svatého Víta a Starý královský palác. Zlatou uličkou děti vyšly z Pražského hradu a krásnou procházkou došli na Petřín. Zde se rozdělily do dvou skupin – jedna vystoupala na rozhlednu a druhá navštívila bludiště. Všem zúčastněným žákům i učitelům patří velké poděkování za čas i nasazení, s jakým se každý zhostil svého úkolu.

EXKURZE 3. A DO HOŘÍNĚVSI

27. dubna jsme zamířili k rodnému domu Václava Hanky, který dnes slouží jako muzeum věnované nejenom objeviteli Královédvorského rukopisu, ale mají zde také exponáty, jež přibližují dobu a život v 18. a 19. století. Po prohlídce vystavovaných předmětů a velice krátkým seznámením s postavou V. Hanky jsme se odebrali do Bažantnice, což byl náš hlavní úkol. Děti pracovaly ve skupinkách, hledaly kvetoucí rostliny, jež měly vyfotit, abychom se k nim mohli ve škole ještě vrátit. Měli jsme štěstí, že v celé Bažantnici ještě kvetlo velké množství brzy kvetoucích jarních květů, byla to doslova pastva pro oči. Narazili jsme také na jedovatého zástupce rostlinné říše – na vraní oko čtyřlíst. Kromě tohoto měli žáci možnost si projít i velkou část naučné stezky chráněné oblasti Bažantnice s interaktivními prvky určenými právě dětem. Dále jsme prozkoumali vrchol Tumplice, na němž se nachází pamětné lípy, které ukazovaly směr pochodu pruskému vojsku směrem na Chlum v bitvě roku 1866. Druhý den ve škole jsme se vrátili k fotografiím pořízeným v Bažantnici, žáci se pokusili určit jednotlivé rostliny. Kromě nových poznatků si žáci odnášeli i zajímavé zážitky jak už z vlastní exkurze, tak i závěrečné rekapitulace.

ŠUMAVA, SALZBURG, PASSAU

Každý rok pro zájemce z druhého stupně připravujeme třídení zájezd s výjezdem do zahraničí. Letos náš autobus směřoval na Šumavu. Navštívili jsme nejvýše položený královský hrad Kašperk, prohlédli si soutok Vydry a Křemelne u Čechovy pily, podél zurčící Vydry jsme se prošli až na Antýgl.

Druhý den nás čekaly sluncem ozářené Alpy a jedno z nejkrásnějších měst Rakouska – Salzburg. Procházeli jsme se v nádherném parku Mirabell, vyšplhali k pevnosti nad městem, před rodným domem hudebního skladatele W. A. Mozarta jsme si pochutnávali na výborné zmrzlině. Cesta do Horní Vltavice, místa našeho ubytování, vedla přes Německo. Zde jsme nemohli minout Passau, město na soutoku tří řek. Dunaj, Inn a Ilz se zde setkávají každá v jiné šířce i barvě, jejich spojení je dechberoucí.

Třetí den jsme se poklonili památce mistra Jana Husa v jeho rodném Husinci. V muzeu jsme si doplnili znalosti z hodin vlastivědy a dějepisu. Zájezd jsme zakončili pohledem do bývalého vápenného lomu poblíž Karlštejna. Ne nadarmo se tomuto místu říká Velká Amerika – člověku se tájí dech nad majestátností a impozantností tohoto místa. Zájezd se opět velmi vydařil. K úspěchu přispělo krásné slunečné počasí, disciplinovanost dětí i pestrý program, kde si každý našel to svoje.

SOUTĚŽE

V průběhu školního roku proběhla celá řada soutěží. V českém a anglickém jazyce, Pythagoriáda, Matematická olympiáda, Numerik, Vánoční Král počtářů, Matematický klokan, poznávání živočichů a rostlin, Smiřický slavík a recitační soutěž. V okresním kole recitace, které proběhlo v divadle Jesličky v Hradci Králové, nás reprezentovali Matyáš Koudelka, Marika Wahle, Marek Ševčík a Klára Řeháková. Všichni recitovali bezchybně a s opravdovým zaujetím, oba naši chlapci byli ale natolik přesvědčiví, že nakonec vybojovali stupně vítězů a postup do krajského kola! Gratulujeme a všem čtyřem děkujeme za skvělou reprezentaci školy. Výsledky najdete na webových stránkách školy.

Mgr. Petr Rohlena, ředitel školy

Základní umělecká škola Smiřice

... A TAK JSME ZASE SOUTĚŽILI

V roce 2016 soutěžil klarinetový kvartet ZUŠ Smiřice v komorní hře a umístil se v národním kole na 3. místě. V následujícím roce si klarinetisté rozšířili výuku o saxofony a začali nacvičovat kvartet, tentokrát saxofonový. Využili podobnosti klarinetové a saxofonové techniky a velmi rychle zvládli základy hry na saxofony. A co se nestalo? Byla vyhlášena další soutěž ZUŠ, tentokrát na téma jazz a naši muzikanti se rozhodli zúčastnit se. Začala intenzivní práce na zvládnutí tří náročných skladeb swingového charakteru, z toho dvě na saxofony a jednu na klarinetu.

10. března nastal den D, kdy se kvartet představil v Kongresovém centru Aldis v Hradci Králové odborné porotě v soutěžním krajském kole. A výsledek? Smiřický saxofonový kvartet byl vyhodnocen na 2. místě ve své kategorii, když 1. místo právem obsadilo Trio SOS ze ZUŠ Týniště nad Orlicí, složené z vyspělých dlouholetých hráčů. O to více si svého umístění váží naši žáci po ročním studiu! A tak kluci zase vyhlíží, jaká bude další soutěž.

Jiří Beneš, učitel ZUŠ Smiřice

KYTAROVÁ SOUTĚŽ

Dne 9. března se na ZUŠ Nový Bydžov uskutečnilo okresní kolo ve hře na kytaru. I naše základní umělecká škola tentokrát měla své „želízko v ohni“.

Lucie Dohnanská, žákyně 2. ročníku ze třídy Mgr. Jany Doubkové, se na soutěž pečlivě připravovala již několik měsíců. Přestože Lucka s kytarou začínala teprve v loňském školním roce, podle věku spadá do kategorie, v níž soutěžila s dětmi, které se hře na kytaru věnují už o několik let déle. V nejvíce obsazené první kategorii Lucka přesto výborně zabojovala a do Smiřic přivezla z okresního kola krásné 2. místo.

Luce blahopřejeme k výbornému výsledku a přejeme i nadále hodně radosti s kytarou.

PaedDr. Lubomír Havrda, ředitel ZUŠ

Zprávičky ze smiřické školičky

Začalo jaro a příroda už se skutečně probouzí ze zimního spánku. A my trochu vzpomínáme.

V lednu jsme se potěšili divadelní pohádkou „Mášenka a zvířátka“. Představení bylo doprovázeno několika písničkami. Nejúžasnější na tomto divadelním představení bylo, že jsme se do děje pohádky mohli sami zapojit. A jako každý rok i letos nás v lednu navštívila paní Lída Helligerová se svým hudebním pořadem „Na farmě“. Naše školka se rázem proměnila ve farmu. Všichni jsme společně zazpívali, zamuzicírovali i zatančili.

Jak již bylo zmíněno v předešlém čísle, čeká nás 19. 8. 2017 velká oslava. Budeme slavit 50. narozeniny naší mateřské školy. A proto nás v tomto školním roce doprovází projekt „Smiřice“, který je realizován ve všech třídách. Třídou Berušek byla v měsíci lednu a únoru vyhlášena soutěž „O nejkrásnější smiřickou kapli“. Z tohoto důvodu jsme ji navštívili a seznámili se s její historií. Dozvěděli jsme se, že kaple má věž vysokou 49 metrů jako 6 žiraf nad sebou, na vrcholku je ozdobena osmicípou hvězdou. Ve věži je zavěšen zvon Egidius (sv. Jiljí) o hmotnosti 1.400 kg, váží jako jedna žirafa. Spolu s rodiči jsme doma s nadšením kapli nakreslili a přinesli do školky na výstavu. Za tyto krásné výrobky jsme třídou Berušek byli odměněni diplomy, sladkostmi a veselými soutěžemi.

V březnu jsme si zatančili v masopustních maskách a také se pěkně hlasitě rozloučili s paní Zimou a poslali ji pryč, daleko po vodě. Celou cestu k řece Labi ji doprovázela říkadla, které nás naučily paní učitelky.

Ke konci března jsme s radostí zhlédli dvě pohádky. První byla „Léčivá pohádka o princezně, která nic neslyšela“. Seznámili jsme se s netradičními hudebními nástroji – sitár, fujera, djangar pan, didgeridoo, kalimba, tibetské mísy, využívanými při muzikoterapii, v józe a meditacích. Další pohádka se jmenovala „Pohádka dračí aneb trable s princeznou“. Byla o drakovi, který měl místo princezen raději ovocné knedlíky. Obě pohádky, jak to již bývá, měly šťastný a naučný konec.

Krásným a zároveň napínavým zážitkem byla „Jízda se psím spřežením“. I když nám počasí nepřálo, byla to velká zábava. Abychom si zavzpomínali na své kamarády, proběhlo v naší školce na začátku dubna fotografování. Až se za čas na fotografie podíváme, jistě si na ně vzpomeneme.

Máme rádi výlety, letos byl do Zooparku Stěžery. Cestu autobusem vždy vítáme s nadšením. U zvířátek jsme strávili celé dopoledne. Měli jsme štěstí, protože sluníčko nás doprovázelo celou dobu. Hned na začátku nás přivítaly milé a starostlivé průvodkyně a s nimi kůzlátko. Průvodkyně nám vyprávěly různé zajímavosti a ochotně nám při prohlídce asistovaly. Na samém začátku prohlídky jsme zblízka viděli mnoho nádherně zbarvených papoušků, rysa, dva nezbedné nosáky a roztomilou opičku. Ve druhé části programu jsme mohli zvířata krmit. Zvířátka jsou velmi milá, přátelská a krotká. S velkou chutí si dopřávala mrkev, jablka a chléb, který jsme jim dovezli. V ohradách jsme se setkali s lamami, poníky, oslíky, kozičkami, ovečkami, pštrosy a daňky.

Nezapomeneme ani na zajímavé a krásné vystoupení koziček, které nás navštívily na začátku května. Dozvěděli jsme se, čím se kozičky živí. Viděli jsme, jak tančí, jak se mazlí a jak poslouchají. Jedna z nich byla vyhlášena Miss koza 2013.

Na konci března třída Včeliček vyhlásila poslední soutěž projektu Smiřice „Jak vypadá naše školka“. Vytvořili jsme spolu s rodiči nádherné domečky, obrázky, kterými jsme vyzdobili školku. Všechny naše výrobky jsou originální i tím, že každý vidíme školku jinak. Opět nás neminula sladká odměna.

A na závěr školního roku nás čeká tradiční „Sluníčkové odpoledne“ a „Rozloučení s mateřskou školou“. Za celou naši školičku Vám přejeme krásné a slunečné léto, plné nádherných zážitků.

Vaše Adélka Všeťečná

Zprávy z mateřinky v Holohlavech

Vážení čtenáři, než začnou letní prázdniny, ráda bych jen letem světem poinformovala o dění v naší školce za 2. pololetí.

Tento půlrok jsme lednovou zimu začali tříkrálovým průvodem po obci, užili si sněhové nadílky, canisterapii, karneval s průvodem masek po obci, počátkem jara připravili písničky a dárečky pro ženy ze Svazu žen v Holohlavech k MDŽ, vynesli zimu, zhlédli 2 loutkové pohádky v MŠ a už po páté se vybláznili a zasmáli s ilustrátorem dětských knížek a časopisů panem Adolfem Dudkem.

Předškoláci navštívili své kamarády v 1. třídách v Základní škole Smiřice a podívali se, co je po prázdninách čeká. Poté zvládli ještě návštěvu ZUŠ v Jaroměři s ukázkou tvořivých dílen pro děti.

V květnu u příležitosti Dne rodin jsme opět zorganizovali tvořivé a hravé odpoledne pro děti a jejich rodiny. Nálada i počasí byly super. Nyní nás čeká ještě výlet – sférické kino v MŠ s 3D promítáním a na závěr Zahradní slavnost pro rodiče, na které předáme šerpy a drobné dárečky dětem, které po prázdninách odejdou do základních škol.

Jarní „jízda“ pokračovala s klaunem TÚTÚ a policisty se služebny ve Smiřicích v projektu „Bezpečně doma i na cestě aneb pozor aby nebyl malér“ a návštěvou letiště v Hradci Králové u příležitosti dne otevřených dveří s ukázkami integrovaného záchranného systému.

V letním období se budou v budově konat opravy podlah v přízemí budovy a pár kosmetických úprav na školní zahradě. Přikládáme fotčky z některých akcí a přejeme vám parádní léto. No a v září začne celý koloběh, opět s novými dětmi, nanovo.

Renáta Smotlachová, ředitelka MŠ

Veselá knihovnická stonožka aneb když se ztratí jedna ponožka a nevíte, co s tou druhou

Problém mizejících ponožek jsme u nás v knihovně vyřešili po svém. Co dělat s ponožkou, když k ní není pár a máte jednu plonkovou? Nápad byl na světě, vyrobme si z ponožky či podkolenky hračku. A jak na to? Ponožku si naplníme vatou a s pomocí gumiček vytvoříme nejdříve hlavičku a potom jednotlivé části těla. Přilepíme očička a z dekorativních drátků uděláme tykadla a nožičky. Tak a zvířátko je na světě, krásná roztomilá stonožka. Naše knihovnická stonožka skrývá ještě v každé části svého tělíčka soutěžní otázku. Pokud malý čtenář zadaný úkol zodpoví správně, získá malou odměnu.

I letos se ze čtenářů dětského oddělení stali lovci perel. Již potřetí měly děti možnost zapojit se do projektu Knihovny města Hradce Králové a stát se tak účastníky hry, která dělá ze čtení dobrodružství. Cílem je, aby děti knížky skutečně přečetly a porozuměly tomu, co četly. Za správné odpovědi na kontrolní otázky získávají lovci perly, které si ukládají do připravených a podepsaných krabiček. Nejlepší sběrači budou koncem roku odměněni.

Dvě březnová odpoledne patřila žákům třetích a čtvrtých tříd Základní školy Smiřice. Kromě knihovnické lekce čekala na třetáky bonbónová pohádková doplňovačka, dále pak malý znalostní kvíz a v samém závěru si mohly děti vyrobit netradiční rohovou záložku. Kdo je známý český dramatik a scénárista odhalili a vypátrali čtvrtáci sami pomocí tajenky. Připomněli jsme si tvorbu Miloše Macourka, přečetli ukázkou jeho netradičních pohádek a jednu pohádku školáci předvedli i pomocí pantomimy. V závěrečném testu si pak děti zopakovaly znalosti a informace, které se

v knihovně dozvěděly. I předškoláci ze smiřické mateřské školky využili možnost podívat se do knihovny. Nejprve jsme si povídali o knížkách, potom jsme soutěžili v pohádkových hádankách. Děti zaujalo i vyprávění o sojce obecné a všichni měli možnost si strážce lesa i namalovat a obrázek odnést domů.

Přejeme krásné letní prázdniny, hodně sluníčka, koupání a odpočinku.

Ilona Hušáková

Mažoretky Holohlavy

Izabel

Po zhruba půl roce Vás zase zdravíme, abychom se s vámi podělili o dění v našem souboru.

Zimní sezóna pro nás opět znamenala prezentování se na plesích v Kulturním středisku Dvůrana ve Smiřicích. V letošním roce soubor vystoupil na plesu MS Smiřice, MS Smržov a MS Rusek – Okrouhlík.

Po plesové sezóně už děvčata čekala dřina v podobě nacvičení nového programu a pochodového defilé, které je součástí soutěží národního šampionátu. S novou pódiou se děvčata mohla ukázat při zahájení Cvičení s Olgou Šípkovou, které proběhlo dne 25. 3. 2017 v tělocvičně ZŠ Smiřice. A pak už se síly děvčat soustředily na oblastní kolo šampionátu.

Počasí letošního jara nám ale vůbec nepřálo, a tak jste v ulicích Smiřic mohli děvčata vidět při nácvičení pochodového defilé až těsně před soutěží, která proběhla 1. května, tradičně v Chlumci nad Cidlinou. Obě části soutěže, jak pochodové defilé, tak pódiou se našim holkám moc povedly. Přesto to bohužel nestačilo na postup do zemského kola ve Strakonici. Podařilo se vybojovat 4. místo, což bylo první nepostupující. Letošní sezónu máme s nepostupem vybráno, budeme se těšit na ty další s postupem. V rámci soutěže NBTA nás čeká ještě soutěž miniformací, která se uskuteční 10. 6. 2017 v Mohelnici, pro soubor Izabel v kategorii – děti mladší, děti starší a Izabelky – miniformace. S výsledky se pochlubíme až v dalším vydání Zpravodaje.

Vystoupením v Mladějově zahájíme sraz motorkářů 27. 5. 2017, kam se určitě těší tatínky našich mažoretek. Přejeme si, aby naše vystoupení zpestřilo tuto přehlídku a splnilo obohacení jejich programu.

Další vystoupení, kde jste nás mohli vidět, byl Dětský den, a to 3. 6. 2017 v Holohlavech. A hned další týden po soutěži v Mohelnici se potkáme s mažoretkovými soubory v Chotěboři na 4. ročníku nepostupové soutěže. A překvapením pro nás bude, zda v porotě usedne, stejně jako před čtyřmi roky, Gabriela Lašková (Kratochvílová), Česká Miss 2013 a také bývalá mažoretko.

Do konce školního roku tedy děvčata čeká ještě mnoho práce a úsilí. Jsme rádi, že nás v našem snažení podporují obec Holohlavy, od které máme příspěvek na dopravu, a město Smiřice, které nám poskytlo sponzorský dar na nové kostýmy. Oběma sponzorům děkujeme a těšíme se na další spolupráci.

Izabelky

Letošní školní rok malých Izabelek by se dal nazvat „Rok medailí“. Na rozjezd si odvezly krásné 3. místo ze soutěže s názvem O pohár lanškrounské koruny. Po vánočním odpočinku začala dřina na trénincích, a za odměnu se jim dostaly do rukou další medaile, v Třeběchovicích pod Orebem za soutěžní skladbu hned 1. místo, za 14 dnů vybojoval náš tým

2. místo v soutěži „O rychnovský pohárek“, a v neposlední řadě v nepostupové soutěži „Dobrušské sluníčko“ rozzářilo jejich úsměvy vybojované úžasné 2. místo. A protože je nejlepší trénink vždy v kostýmech, objely Izabelky se svým vystoupením i spoustu kulturních a společenských akcí, jako například mikulášské nadílky, karnevaly, jarní slavnosti. Náš tým, jak je každý rok zvykem, zahájil spolu s mažoretkami Izabel v Holohlavech dne 3. 6. 2017 Den dětí.

Děvčata na sobě stále pracují a zdokonalují se, proto se vždy snaží podat co nejlepší výkon. Jejich největší oporou jim je jejich trenérka a hlavně rodiče, kterým patří velké díky.

Po náročné sezóně oba týmy IZABEL a IZABELEK čeká zasloužený odpočinek po celou dobu letních prázdnin. Budeme se těšit na nový školní rok 2017/2018, kdy se setkáme druhý týden v září a tím oslovujeme Vás, kteří by si chtěli vyzkoušet tento sport a obohatit naše řady o další mažoretky ve starším (dívky ze ZŠ) i mladším (dívky z MŠ) týmu. Doufáme, že nadále bude trvat spolupráce se Sokolem ve Smiřicích.

Přejeme Vám klidné letní prázdniny a příjemně strávený čas dovolených, **tým mažoretek Izabel a Izabelky Holohlavy.**

Místní organizace svazu důchodců ČR, z. s., Smiřice

MO SD ČR, z. s., Smiřice má ke dni 9. 5. 2017 291 členů, z toho 236 žen a 55 mužů. Organizace se řídí plánem akcí, který byl schválen na výroční členské schůzi. Informace získávají členové od svých důvěrníků a ve vývěsní skříňce organizace.

KONANÉ AKCE:

10. 1. Přednáška „Život námořníka“
16. 2. Zimní sportovní hry seniorů – Nová Paka (medaile: 2 zlaté, 3 stříbrné, 1 bronzová)
17. 2. Divadlo Pardubice – „Mezi nebem a zemí“
28. 2. Výroční členská schůze
6. 3. Divadlo Pardubice – „Čochtan vypráví“
10. 3. Tvořivá dílna
14. 3. Přednáška – „Život námořníka“
28. 3. Promítání fotografií z turistických výletů 2016
12. 4. Turistický výlet – Rychnov nad Kněžnou
21. 4. Autobusový zájezd – Flora Olomouc
3. 5. Turistika – Teplické skály – Střmen – Janovice
12. 5. Autobusový zájezd – letiště Praha, Břevnovský klášter
18. 5. Nákupní zájezd – Kudowa Zdrój

PŘIPRAVOVANÉ AKCE:

1. 6. Zájezd – letiště Praha, Břevnovský klášter
13. 6. Zájezd – zámek Jánův vrch v Javorníku, jeskyně Na Pomezí
28. 6. Turistika – Sedloňov – arboretum, Rokole – poutní místo, Slavoňov
7. 9. Zájezd – zámky – Lysice a Rájec nad Svitavou
14. 9. Letní sportovní hry seniorů – Borohrádek
27. 9. Turistika – Malá Skála – Besedické skály
5. 10. Zájezd – Mladá Boleslav – automobilka, hrad Kost
19. 10. Nákupní zájezd – Kudowa Zdrój

Říjen Zdravotnická přednáška – PharmDr. Svobodová
– nácvik relaxačních technik

Listopad Divadlo – dle nabídky

21. 11. Předvánoční posezení

Prosinec Zájezd – Advent nebo Vánoce na zámku

Vánoční koncert – dle nabídky

Poděkování za vždy perfektní přípravu a organizování akcí patří člene výboru Marii Kormundové.

Naše organizace spolupracuje s Kulturním střediskem Dvorana Smiřice, které pro nás připravilo 2 přednášky „Život námořníka“. Oblíbenými akcemi, připravovanými KS, se staly „tvořivé dílny“.

Členky naší organizace se zúčastňují pravidelného cvičení Sokola, jógy a uvolňovacího cvičení páteře a kloubů.

Rozšiřujeme si znalosti studiem na virtuální univerzitě 3. věku, kterou zajišťuje pro naši organizaci Městský úřad Smiřice ve spolupráci se Zemědělskou univerzitou, fakultou provozně ekonomickou v Praze. Naši posluchači absolvovali semestrální kurz „Genealogie“ a semestrální kurz „České dějiny a jejich souvislosti“.

Deset našich absolventů převzalo na promoci ČZU v Praze dne 16. 1. 2017 „Osvědčení“. Naši členové jsou také posluchači U3V na Pedagogické fakultě v Hradci Králové.

Děkujeme Městskému úřadu Smiřice, Obecním úřadům Černožice, Habřina, Holohlavy, Sendražice, Skalice za finanční pomoc a za spolupráci Kulturnímu středisku Dvorana Smiřice.

Stanislava Klimešová, předsedkyně MO SD ČR, z. s., Smiřice

Kuželkářský klub Zálabák

Pro družstvo A byla uplynulá sezóna velice úspěšná. Áčko již několik kol před koncem ročníku splnilo svůj úkol, kterým byla záchrana. Nakonec končí na skvělém 6. místě, 10 bodů za vítězným týmem Hořic B. Naše béčko po úspěšném podzimu na jaře značně polevilo, získalo jen 3 body a ve východočeském přeboru končí na 7. místě, o 9 bodů před poslední Dobruškou B. Čéčko skončilo po základní části vč. soutěže na posledním 8. místě. V nadstavbové části pak ze sedmi mužstev obsadilo 5. příčku.

Nejllepším jednotlivci byli za A mužstvo Michal Janeček s průměrem rovných 448 kuželek a za B tým Jiří Vokřál s průměrem 432,1.

Prakticky ihned po skončení soutěže se rozjely naše tradiční turnaje. Na úvod odstartoval již 16. ročník Stovky do plných, kterou ovládl domácí David Hanzlíček vyrovnáním rekordu turnaje 674. Na 2. místě skončil Jan Adamů z SKK Náchod výkonem 646.

Následoval 7. ročník Smiřické sokolské. I tento turnaj ovládl domácí hráč a opět se rozhodovalo v posledních hodinách turnaje. Vítězem se nakonec stal Jaroslav Hažva výkonem 1143 bodů před dlouho vedoucím Davidem Stárou z SKK Náchod, který dosáhl na 1139 bodů.

Na závěr jara odehrajeme další turnaj – Sto naruby, který pořádáme po šesté. Výsledky tohoto turnaje nejsou v době uzávěrky Zpravodaje známy.

Dne 16. 5. jsme v ZŠ Smiřice předávali ceny za umístění v turnaji O putovní pohár starosty města. Soutěže se ve dvou skupinách zúčastnilo 28 čtyřčlenných družstev. V kategorii 6. a 7. třída zvítězilo družstvo 7. B ve složení Kundrt, Kadanič, Paliarik, nejlepší hráč v kategorii byl David

Ocenění hráči z turnaje O putovní pohár starosty města

Lukášek. Z 8. a 9. třídy si nejlépe vedlo družstvo 9. A. Zde překvapil svým výkonem Vladimír Čapek a jeho spolužáci M. Černý, P. Černý a Jakubský. Vítězným družstvům předal starosta města Luboš Tuzar putovní poháry a všechny jmenované ocenil medailami.

V rámci programu poskytování dotací z rozpočtu města Smiřice obdržel kuželkářský klub 140 tisíc Kč, které hodláme investovat do nového sociálního zařízení.

KK Zálabák

Provozní řád volejbalových kurtů Smiřice

- Volejbalové kurty slouží ke sportovním aktivitám především volejbalovému oddílu TJ Sokol Smiřice, pokud nejsou volejbalové kurty využity, lze je poskytnout k využití i dalším zájemcům.
- O údržbu a provoz volejbalových kurtů se stará správce pan B. Valášek.
- Rezervace kurtů se provádí telefonicky na čísle +420 605 865 450.
- Cena za pronájem volejbalových kurtů je 80 Kč/hod.
- Používání kurtů je dovoleno pouze těm, kteří jsou registrováni ve volejbalovém oddílu TJ Sokol Smiřice a mají zaplacené členské a oddílové poplatky, případně těm, kteří mají pronájem kurtu domluven u správce kurtů.
- U mládežnických týmů a skupin musí být po celou dobu pronájmu na kurtu přítomna odpovědná osoba starší 18 let.
- Vstupovat na kurt je možné pouze ve sportovní obuvi a obuvi, která povrch kurtu neponičí.
- Po skončení pronájmu je uživatel povinen provést srovnání, zametení a pokropení kurtu, tak aby byl připraven pro další použití.
- Na kurtech je zakázáno kouřit a hřiště jakkoli znečišťovat.
- Je zakázáno vjíždět na plochu kurtů jakýmkoli dopravním prostředkem.
- V celém areálu volejbalových kurtů je zákaz volného pohybu psů.
- Do prostoru volejbalových kurtů je zákaz vjezdu všech motorových vozidel včetně motocyklů a skútrů, s výjimkou vozidel zásobování a vozidel se souhlasem provozovatele.
- Návštěvníci a uživatelé jsou povinni udržovat pořádek v používaných prostorách fotbalového oddílu, jako jsou toalety, sprchy a podobně.
- Provozovatel neodpovídá za škody na odložených věcech osob v prostorách kurtů, předměty nalezené v prostorách areálu je nálezce povinen odevzdat správci kurtů.
- Provozovatel nenese odpovědnost za případné úrazy vzniklé v areálu, a to i v případě použití poškozeného zařízení areálu.
- Návštěvníci jsou povinni hradit škody nebo ztráty, které byly jejich vinou způsobeny, jak na zařízení kurtu, tak i na majetku jiných osob.

- Všichni návštěvníci a uživatelé areálu dbají zásad slušného chování a udržují v areálu pořádek.
- Provozní řád areálu musí dodržovat všichni uživatelé a návštěvníci.

Telefonní čísla pro případ ohrožení zdraví nebo majetku:

Policie ČR: **158**, Městská policie Smiřice: **495 809 019**

Hasiči: **150**, Rychlá zdr. pomoc: **155**, Integr. záchranný systém: **112**

Odpovědná osoba: B. Valášek, tel.: **736 668 358**

ODPOVĚDNOU OSOBU U MLÁDEŽNICKÝCH DRUŽSTEV JE VÝHRADNĚ TRENÉR NEBO ASISTENT TRENÉRA.

Ve Smiřicích, dne 18. 5. 2017

Volejbalový oddíl TJ Sokol Smiřice

Nové volejbalové hřiště se nachází u fotbalového stadionu SK Smiřice.

Informace z Pečovatelské služby

Sociální služby OBECNÝ ZÁJEM, z. ú.,
se sídlem v ul. Gen. Govorova 575, 503 03 Smiřice

Obecný zájem, z. ú. je nezisková organizace, která zajišťuje pro město Smiřice a spádové obce v dojezdové vzdálenosti do 20 km sociální služby. V regionu působíme již 14 let a zájem o námi poskytované služby neustále narůstá. Souvisí to s faktem, že naše populace stárne, ale zejména naši senioři již nechtějí být umísťováni do ústavních zařízení, ale chtějí žít a mnohdy dožít ve svém domácím prostředí se svými blízkými.

Naše služby jsou určeny pro seniory a lidi se zdravotním nebo jiným postižením, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci nebo je trápí osamělost. Pomocí našich služeb může senior zůstat doma a mít zajištěn standard života, na který byl doposud zvyklý. Dále podporujeme rodiny a rodinné příslušníky, kteří se starají o své blízké ve vlastní domácnosti a potřebují čas na zotavenou, načerpání sil či dovolenou.

Námi poskytované služby:

- **Pečovatelská služba** dle § 40 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- **Odlehčovací služba** dále dle § 44 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách – otvíráme od září letošního roku 2017.

Obě služby jsou dostupné 7 dní v týdnu (pondělí až neděle) včetně svátků od 7 hod. do 19 hod. Jsme schopni komplexně zajistit potřeby klienta od péče o osobu (hygiena, oblékání, přesuny, dovážka jídla) až po domácnost (nákupy, úklidy, úřední záležitosti), dále dohledy, aktivizace, doprovody, dovozy, rozvoj, udržení motorických a sociálních dovedností.

Zavedení služby předchází sociální šetření, na kterém se služba ušije klientovi „na míru“. To znamená frekvence péče, četnost úkonů, časy návštěv jsou domluveny a nastaveny dle aktuálních potřeb klienta.

Naší snahou je maximálně podpořit klienta v soběstačnosti a spokojenosti. Velmi si vážíme funkční spolupráce s rodinami nebo dalšími pečujícími, která je důležitá pro dosažení maximální kvality služby.

O klienty se stará profesionálně vyškolený tým pracovníků, garantujeme tím bezpečnou a kvalitní službu, ve které klient i rodiny naleznou jistotu, pomoc a šanci prožít spokojené stáří.

Veškeré informace o nás najdete na www.pssmirice.wbs.cz, případně vám je poskytneme na telefonních číslech **731 185 873** – ředitelka, email: iveta.brzkova@pssmirice.cz nebo **605 158 323** – sociální pracovnice, email: leona.hemelikova@pssmirice.cz

Mgr. Iveta Brzková, ředitelka

JARO Jaroměř – Přírodou Smiřicka / Živé zahrady

TAK NÁM TO ZAČALO...

Jarní dny jsou v plném proudu a s nimi k nám pozvolna přichází spousta práce. Na koláče si ale budeme muset ještě nějaký ten týden počkat. Kdo nic nedělá, sic nic nezkaží, ale taky se ničeho příliš nedočká. Mluvíme teď především o těch aktivitách, při kterých si člověk zamaže ruce, pustí trochu šťávu a nechá si někde v houšti zahrát Komáři se ženili. Každý na to není, ale když čekáte na správné ovoce, může vás to jen těšit. A co že jsme to pro vás připravili v novém čísle našeho Zpravodaje? Slíbili jsme procházku přírodou Smiřicka, rozepíšeme se o živých zahradách a přidáme vám zasytíme palmovým olejem. Dobrou chuť.

KOPŘIVY A ŽÁDNÁ MEZ, CHCEŠ TO VIDĚT? TAK TAM VLEZ...

Ono to s tou přírodou Smiřicka není zas tak BÁJO. Nejprve je na místě se sám sebe zeptat, co bych tady vlastně chtěl vidět. Smiřice se rozkládají na rozmezí úvalů a Polabské nížiny, proto zde po staletí dominovala tradiční zemědělská krajina. Jaký měla ráz a jak ji naši předci formovali, si už dnes těžko dovedeme představit. Rozhodně byla pestřejší a romantičtější, rozkvetlá a plná života. Ale co není, může být. Jestli chceme vidět nějaký zajímavý druh rostliny nebo živočicha, jistě se nám to tu a tam povede, ale musíme mít hodně otevřené oči. Řešením je vrátit se alespoň něco málo z toho, co by tradiční kulturní krajina měla mít. Pozorovat nestačí. A jsme zase u tý písničky Komáři se ženili, bzum bzum...

Komár... transfúzní jednotka před startem
Foto: mosquitosquadbhamso.wordpress.com

Přestože díky intenzivnímu hospodaření ubývá v krajině celá řada běžných druhů rostlin a živočichů, mohou některé lidské zásahy paradoxně biologickou rozmanitost podporovat. Na Smiřicku se jedná především o těžbu šterkopísku. Okolní pískovny jsou oázou některých zvláště chráněných druhů. V dřívě většině posledním vhodným stanovištěm. Nejzajímavějším z nich je biocentrum Obora s přilehlou rekultivovanou skládkou, břehy a nivy Smržovského potoka a skupinou remízů V Dubinách. Vzhledem k tomu, že jsou tyto jednotlivé krajinné prvky mezi sebou propojeny, dá se na ně nahlížet jako lokální, přírodně blízký celek. Nebýt několika dobrovolníků a jejich dlouholeté realizaci plánu péče o tuto lokalitu, nebylo by dohromady k vidění ani zde. Zarostlá zákoutí zde poskytují útočiště nejen pro odhazování odpadků a jinému nerušenému vykonávání.

Vydejme se tedy na malý kopřivový okruh, začneme pěkně u Tyršova mostu, kde se vydáme pěknou asfaltovou cestou směrem k vodní elektrárně až pod jez, k zchátralému objektu přečerpávací stanice závlah. Za ním se nachází obnovená jablonoňová alej Smiřických vzácných a Cara Alexandra. Některé staré jabloně podél Labe nebo východním směrem k Dubinám mají impozantní korunu, kterou fajnšmekři ocení pouze zblízka. A tudy pěkně přes pole do Dubin. Tady odpadá první skupinka zamotávající se do ostružin, kopřiv a chmele. Dubiny jsou zajímavé a celkem přístupné především zjara, kde můžeme vidět původní lužní bylinné porosty dymnivek, křivatce, orseje a sasanky. Místní staré doupkové stromy jsou s největší pravděpodobností domovem kriticky ohroženého páchníka hnědého, keřové porosty zde prolínají mizející kaliny obecné.

Ťuhák obecný je ozdobou tradiční zemědělské krajiny

Odvodňovací kanály závlahového systému svůj účel plní jen sporadicky a voda se v nich celý rok neudrží, proto zde vymizela celá řada vodních rostlin. Především poslední jedinci stulíku žlutého na Smiřicku.

Zatočíme se kolem stromů a budeme se snažit odnavigovat k břehům Smržovského potoka, kudy se po proudu vydáme k Oboře. Tady se odpojí další skupinka a vydá se svižnou chůzí po silnici od směru na Smržov domů pro obkládek. Ti silnější to švihnou po pravém břehu potoka dál v duchu maďarského slovního obratu KERMI DERETVÁR MITENKER. Můžete zde využít spousty cestiček od nutrií a zvěře, takže si cestou jistě nedobrovolně přibalíte několik malých krvežíznivých samečků, kterým se pěkně den ode dne zvětšuje zadeček. Opravdu jich tam je pro všechny dost. Za odměnu se dostanete k úzké a kluzké železné lávce na začátku první nivy Smržovského potoka, která je tak akorát zešíkma nakloněná, že vás boty olepené úrodnou červenicí povedou vtipným gravitačním směrem. Když není vedle na poli zasetá řepka, dá se odsud zkratkou upalovat do města. Zatím jsme toho moc neviděli, ale o to víc jsme si užili švandy. Dostáváme se do severozápadního cípu Obory, ke krmelci pod topolem, opravdu romantické místo.

Tady už jsme celkem v suchu a zároveň na nejzajímavější části procházky. Dáme si tedy krátký rozchod a projdeme si písčím po březích dokola. Rekultivovaná pískovna, respektive její ekologická část, se díky pravidelné údržbě stává v posledních letech nenahraditelným útočištěm pro léčbu herpetofobie. Zvyšující se populace ještěrky obecné, užovky obojkové a hadů, co vypadají jako hadi, ale hadi nejsou, umí citlivějším jedincům otevřít oči. Pro milovníky a milovnice princů a princezen jsou v malých pobřežních tůňkách připraveni skřehotaví skokani a žabí vlas. Nahluchlým zas neunikne zpěv cvrčilek, rákosníků a slavíka, a těm s bujnější fantazií se občas zjeví i hejkal, ale všichni víme, o koho se vlastně jedná. Když se ho zeptáte, kde tady hledat květoliba včelího, asi se trochu začervená.

Ještěrka obecná

Rosnička je královnou všech žab, která to na Smiřicku zabalila už hodně dávno

Nejzajímavější jsou zde odkryté písčiny, které je ale nutno pozorovat v pozici kočího hřbetu, s ohledem na hejkalu je vhodné toto postavení udržovat jen po dobu nezbytně nutnou. V horkých letních dnech poskytuje kapalina písničky příjemné ochlazení, ba dokonce i nechtěnou hirudoterapii, bahenní lázně a nějaké ty plicní motolice. Místo stvořené k rekreaci a odpočinku. Odsud je areál rekultivované skládky co by kamenem dohodil. V období jarních dešťů a letních veder se odklon z vyšlapané cestičky ke starému písničku rozhodně nevyplácí. Tady si nějakou fobii najde dozajista každý průzkumník. Nejmilejším zvířátkem, které se s vámi nebude chtít kamarádit, je tady pan křeček. V prosluněných dnech si krátí čas zakusováním se do nohavic, a to tak, že si ty kalhoty prostě musíte sundat a čekat, než si najde jinou kratochvilu. Našlapujte potichu! Když se sejdou podmínky a podaří se někomu doplnout k jižní straně starého písničku, narazí na cestu zpět.

Odsud v dále západním směrem uvidíte smíšené porosty dávno se nevinnou podél řeky Labe a nádherné panoráma vyprahlých polí s jedinci majestátních solitérních dubů. Některé jsou dokonce památné, pod jedním z nich je dokonce krmeleček, to aby se tam mohla divoká zvěř občerstvit a odpočinout. Pastva pro oči. Ti odhodlanější se mohou k dubům nenápadně doplnit a přesvědčit se, který že je to ten památný. Cedule s označením totiž od zvířátek něco okoukaly a taky z vedra zalehly. Ono to s tím ochranným pásmem ti ouředníci přehánějí. Nezbyvá než se vydat do cíle a ještě naposled si zakusit přítulnost šípku, hlohu a trnek na Plivátkách. Herpetofobiků jsme se už dávno zbavili, a tak je tu prostor pro ty, kteří dávají cestou pozor, a vrtá jim v hlavě ten had, co vypadá jako had, ale není to had. Právě na odkrytém dlážděném korytě Plivátek je k vidění. Je to nakonec viditelné zlatý hřeb procházky. Až se to tu začne letos víc kosit a udržovat, bude těch hřebů určitě víc. Na závěr malé rozloučení k zamyšlení. Ten, kdo chce, hledá způsob, ten, kdo nechce, hledá důvod.

Živé zahrady

V předchozím čísle Zpravodaje jsme vám slibovali, že se podrobněji rozešíme o Pytlících a o všelijaké různé havěti a nepořádnostech na zahradách. Nejprve si ale vysvětlíme, co živá zahrada je, a následně popíšeme její jednotlivé prvky a jejich význam.

V bezprostřední blízkosti našich obydlí žilo vždy velké společenství organizmů, kterým lidská aktivita nějak zvláště nepřetřela jejich existenci, spíše naopak jim byla ku prospěchu. Některé druhy živočichů se dokázaly do tohoto prostředí adaptovat a následně lidem přinášely i užitek. Živá zahrada je vlastně obdobou té tradiční venkovské, s tím, že ji můžeme vytvořit i v klasicky městském prostředí. Není ani tak důležitá její rozloha a množství prvků, prioritou je záměr a funkčnost. Není v tom nic složitějšího, v podstatě jde o to, nechat trochu přírodu pracovat. Výsledky se mnohdy dostaví dříve, než jsme čekali. V první řadě se musíme rozhodnout, kde s takovou plochou můžeme počítat. Ideálním místem je ta část zahrady, která je prosluněná. Tam můžeme začínat třeba i na pár

metrech čtverečních a během roku pozorovat jejich uživatele. Jestliže chceme takovému koutku dát čistě přírodní charakter, použijeme k tomu také pouze přírodní materiály. Kameny, písek, dřeviny v jakékoliv podobě (klacky, kmeny, šišky), posekanou trávu, slámu, seno. Estetickým doplňkem může být vyrobený hmyzí hotel, ptačí budka, domeček pro ježky, krmítko nebo napáječka pro ptáky. Pokud chceme do zahrady umístit malé jezírko, rozhodně do něj nesypťte ryby. Tůňka by měla mít pokud možno členitější dno a určitě by v ní neměly chybět rostliny (sítiny, kosatec, tužebník, zevar, žabník). Živočišné osazenstvo se pak objeví záhy a bez pozváněk.

MATERIÁL A CHUŤ TVOŘIT MÁME

Při realizaci si s ničím vůbec nelámeme hlavu, nebo se o to alespoň pokusíme. Máme hromadu toho a ještě další něčeho jiného a co s tím. Nasypat to všechno na sebe není žádná složitá věc, ale přeci jsme v tomto pionýři a zprvu nám trochu záleží na vzhledu. Otevřeme si hobby katalog a pokusíme se to udělat tak, jak by si to od nás koupil jenom nějaký Pytlík. O krávě nebo koze na zahradě si prozatím necháme jen zdát, přezývavci jsou v tomto oboru pro pokročilejší.

MOTÝLÍ ZÁHON

Velké zahrady dávají především o víkendu zabrat. Jezdit sekačkou sem a tam může být zprvu velká zábava, která se může časem obrátit ve velké utrpení. Ponecháním některé její části bez sečení nabídnete velkému množství hmyzu hotové posvícení. Příliš častým kosením, oproti vytváření tzv. mozaiky, pácháte genocidu na celém potravním řetězci. Vytvořením květnatého záhonu odlehčíte nejen smysly, ale stane se i vaší zahradní televizí. Zkuste během roku sebrat nějaká luční semena, nebo si na nějaké běžné květnaté louce něco vyloupněte. Poroste tam jen to, čemu se bude dařit. Tak ať se práce daří a výsledky přinášejí užitek a požitek.

BROUKOVIŠTĚ

Hromadu čehosi si vždycky někdo oblíbí. Nemusíte to být zrovna vy, ale pokud si hromadu pěkně upravíte, nebude až tak vadit. Ať to bude vypadat jako kompost nebo zahradní sendvič, hlavní je, že výsledek nebude vypadat příliš sterilně. Pokud použijeme jako základní kámen ježčí domeček s tunýlkem, zaizolujeme ho v dostatečné míře zvenčí kameny, suchou trávou a větvemi, nic tím nezkažíme. Okolo se dá usadit malá palisáda z neodkorněné kulatiny a broukoviště kombinované se zimovištěm je hotové.

Živá zahrada versus katalog

Živé zahrady – pokračování

KAMENNÁ ZÍDKA

Chceme-li přilákat na svou zahradu ještěrky a slepýše, postavíme jim suchou zídku z volně ložených kamenů. Základem je tzv. písková pec, kterou zcela nebo zčásti obestavíme kameny, třeba v kombinaci se špalíky. Vrchol zídky osázíme suchomilnými skalničkami. Kamennou plochu se vždy snažíme orientovat jižním směrem.

Kapesní hmyzí hotel je funkčním prvkem živé zahrady

HMYZÍ HOTEL

Políčka s navrtanými špalíčky, navrtanou cihlou, nařezaným rákosem, vycpaná mechem nebo mohylka lepená z dřeváčů špalíků, slámy, šišek a hlíny nenechá žádného hmyzáka na pochybách. Inspirovat se můžete na našem webu nebo si hotýlek kupte na našem e-shopu, a podpořte tím i dobrou věc.

ZOO STROM

Než se rozhodnete pokácet nějaký starší strom, zvažte ho zakomponovat mezi prvky živé zahrady. Nemusí to být zrovna hlavatá vrba, ale nechte mu

třeba jen část koruny, oloupejte mu místy kůru, nalomte větve. Hlavně ho nechte žít a zbytečně na něm neodstraňujte odumřelé dřevo. Jakákoliv dutina v kmeni je živým mikrokosmem.

HNÍZDNÍ PODPORA PTÁKŮ

Pokud nemáte na zahradě strom, pověste na budovu budku. Jestli v ní nechcete vrabce, zachovejte průměr vletového otvoru 28 mm. Typů budek je několik. Záleží, na koho máte poličeno. I netopýři si přijdou na své. Ptáci ale nehnízdí jenom v dutinách, oblíbené jsou u nich i hustě listnaté keře (hlohy, šípky, brsleny, dřšťály), k dispozici jsou všude kolem nás.

Vybrodíme se z močálů a necháme už džungli růst. V příštím čísle se pokusíme prosekat šípem k realizaci projektu Cesta k udržitelnosti Na Plivátkách, který se vlastními prsy snažíme rozkójit. Představíme nově vzniklou základní organizaci Českého svazu ochránců přírody Smiřice, jejíž hlavním úkolem bude vytváření občanských iniciativ v oblasti ochrany a obnovy životního prostředí, a nakonec tu trilogii uzavřeme výsledky biologického bádání nejmenovaného průzkumníka z rákosí. Nejmenovaného proto, že se zatím žádný dobrovolně nepřihlásil. Necháme se překvapit.

DaSto, člen ZO ČSOP Smiřice

Zajímavé odkazy pro milovníky přírody:

www.pomahampriode.cz

www.jarojaromer.cz

www.josefovskelouky.cz

www.zvirevnouzi.cz

www.stoppalmovemuoleji.cz

Záchranou stanic pro hendikepované živočichy v Jaroměři můžete podpořit i formou dárcovské SMS:

DMS ZVIREVNOUZI JAROMER na číslo **87 777**

(cena DMS je 30 Kč, příjemce vaší pomoci obdrží 28,50 Kč)

Stop palmovému oleji

NIKDY V HISTORII JEŠTĚ NEBYLI ČEŠI TAK ZODPOVĚDNÍ ZA NIČENÍ PRALESŮ, JAKO JE TOMU DNES!

Používáte nebo konzumujete palmový olej? Že ne? A jste si tím jistí? Doma ve spíži máte jen slunečnicový, řepkový, popřípadě olivový. No skvělé, bohužel to ale vůbec neznamená, že ten palmový nekonsumujete. Tento olej se totiž skrývá v dobré třetině až polovině všech potravinářských výrobků (a nejen jich). No a proč by to mělo vlastně vadit? Palmový olej se momentálně stal nejpoužívanějším produktem rostlinné výroby. Plantáže olejných palm pohlcují obrovské plochy deštných pralesů a jsou původcem jedné z největších ekologických katastrof moderní doby.

KDE SE BERE?

Palmový a palmojádrový olej se získává z rostliny jménem olejnice guinejská / palma olejná, která původně pochází ze západní Afriky. Momentálně probíhá největší boom pěstování v Indonésii a Malajsii, ale obrovské plantáže se již objevují i ve střední Africe a Jižní Americe.

A proč používáme do našich výrobků olej z druhé strany planety? Je levný a má slušné technologické vlastnosti pro průmyslovou výrobu potravin. Zůstává tuhý při pokojové teplotě. Dlouho vydrží – nezlukne a nekazí se. A nakonec má vysokou teplotu přepalování, je tedy vhodný pro smažení a fritování. Jeho některé klady jsou však vykoupeny obrovskou likvidací životního prostředí, hubením rostlinných a živočišných druhů, nezdědká také poškozováním lidského zdraví, práv a životů.

KDE VŠUDE SE POUŽÍVÁ?

Palmový olej má velmi široké spektrum užití. Hojně se používá v potravinářském průmyslu ve sladkých a slaných pochutinách – například

v čokoládách, sušenkách, slaných chipsech, zmrzlínách a různých polevách. Najdeme ho také v instantních polévkách, bujóněch, pomazánkách a pečivu. Stal se samozřejmou součástí margarínů a tuků na smažení. Dalším odvětvím využívajícím palmový olej je výroba kosmetiky, například šamponů, mýdel, krémů, zubních past, pracích prášků nebo rtěnek, a také svíček či farmaceutických produktů, kde plní roli pomocné složky některých léčiv nebo doplňků výživy. Ani naši domácí mazlíčci na tom nemusí být o moc lépe, protože palmový olej obsahují jejich konzervy a granule. A stejně tak jím velmi často krmíme hospodářská zvířata, neboť se stal součástí krmiv zejména pro slepice a hovězí dobytek. Patrně i pro vepře, kteří jsou však pro změnu vykrmováni hlavně sójovými pokrutinami, kvůli kterým mizí pralesy v Jižní Americe.

Odvětvím, které má na celosvětovou spotřebu palmového oleje zásadní vliv, se stala také výroba agropaliv. V rámci povinného přimíchávání rostlinné složky se dostává palmový olej i do našich tuzemských naftových motorů, a to bohužel v nezanedbatelné míře. Z celkové spotřeby palmového oleje v EU připadá zhruba polovina na agropaliva, ostatní končí v potravinách, kosmetice, krmivech apod.

A CO NAŠE ZDRAVÍ?

A nyní dodejme pár slov pro ty, kteří sledují trendy zdravé výživy a záleží jim na zdravé stravě. Ač řadíme palmový tuk k tukům rostlinným, jeho složení v podstatě odpovídá tukům živočišným, takže se podobá hlavně máslu a sádlu. Zejména palmojádrový olej nemá zrovna příznivý poměr „zdravých“ a „nezdravých“ mastných kyselin. Řada odborných studií naznačuje, že právě tento nevhodný poměr nasycených a nenasycených mastných kyselin zvyšuje riziko obezity a kardiovaskulárních onemocnění.

Nedávno bylo také prokázáno, že rafinovaný palmový olej (tedy nám nejběžněji dostupný v nejrůznějších výrobcích) má několikanásobně vyšší obsah rakovinotvorných látek než jiné průmyslově zpracované oleje a tuky. Přílišná konzumace palmového oleje tedy rozhodně našemu zdraví neprospívá. Daleko vhodnější a zdravější jsou naše místní či alespoň evropské oleje – zejména řepkový, ale i slunečnicový, popřípadě lněný, konopný či olivový – ty se však hodí hlavně do studené kuchyně. Třeba rafinovaný olivový olej (pozor – ne panenský!) je ovšem skvělý na smažení.

PALMOVÝ OLEJ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Jako nejzávažnější problém se jeví skutečnost, že se plantáže zakládají většinou na místech původních deštých pralesů. Ty se kácí a vypalují a na jejich místě jsou vysazovány nekonečné řady palm. Jako bonus pro pachatele funguje i zisk z prodaného dřeva. Každou hodinu zmizí plocha o velikosti cca 300 fotbalových hřišť. Kvůli tomu přicházíme o obrovské přírodní bohatství, o nedílnou součást vodních cyklů plic naší planety. Vypalováním se navíc uvolňuje obrovské množství skleníkových plynů vázaných nejen ve dřevě, ale i v tropickém druhu rašeliny, což spolu se ztrátou schopnosti ekosystémů pralesů zadržovat vodu i půdu přispívá ke globální změně klimatu. Aktuální rozloha palmových plantáží je v jihovýchodní Asii odhadována na téměř dvojnásobek rozlohy České republiky. Kvůli likvidaci pralesů přichází o domov tisíce druhů rostlin a živočichů. Vlajkovým druhem boje proti palmovému oleji se stal orangutan. Pokud tito charizmatičtí lidoopi vůbec přežijí kácení a vypalování lesů, okusují mladé palmy a jejich výhonky. Pracovníci plantáží je proto krutě pronásledují, uškáňují jim končetiny nebo je dokonce zabíjejí, pohřbívají za živa a upalují. Nejčastěji se podaří zachránit mláďata, kterým se pak přiléhavě říká palmoví sirotci.

Nejen zvířata přicházejí o své prostředí. Velmi často jsou místním lidem násilím zabrány pozemky. Protože si řadu plodin pěstují sami na vlastní půdě a využívají prales i jako zdroj bylin, zvěře či ryb, přichází tak o podstatnou část obživy. Palmové korporace nabízí „pracovní místa“ většinou přistěhovalcům a ne místním lidem, kteří za těžkou a zdraví nebezpečnou práci dostanou jen pár korun. Někteří místní se sice také pustili do pěstování olejné palmy, ale obchod jim nevynáší tolik, kolik očekávali, a dostávají se pod tlak velkých korporací, které s nimi zacházejí podle své potřeby.

Palma olejná je dosti choulolistivá a na plantážích se využívá nemálo pesticidů i umělých hnojiv. Pro svůj růst spotřebuje také obrovské množství vody – jedna rostlina denně asi 15 litrů. Většina splachů z plantáží pak putuje do místních řek i moří. Ze znečištěných řek i mořského pobřeží mizí život a místní přichází o další zdroje obživy. Navíc vodu z řek používají ke všemu – i k mytí a pití. Jedy se tak dostávají i do jejich těl a způsobují svědivé vyrážky a ekzémy. Další smutnou kapitolou se stal dusivý nažloutlý dým z týdnů hořících pralesů, který zahluje i velká asijská města a způsobuje zbytečná úmrtí místních lidí či různé respirační potíže.

Nejsnazší cestou k získání půdy pro palmové plantáže je vypalování pralesa. V posledních letech jsou požáry natolik rozsáhlé a intenzivní, že hustá clona kouře a popela dusí celou jihovýchodní Asii. Foto: pixgood.com.cz/palmovy-olej
Text: www.zoopraha.cz/palmovy-olej

Můžeme se setkat s názorem, že palmový olej je vlastně velmi šetrný, protože palmy mají velké výnosy (8x více než slunečnice a 6x více než řepka), a tak vypěstování určitého množství oleje zabere daleko menší plochu. To je ale jen polovina pravdy a spíše ještě méně. Palmy totiž žijí asi 30 let, začínají plodit až ve věku 5–7 let, maxima dosahují v 15 letech a po 25. roce již odumírají. Navíc natolik vyčerpají zásobu živin, že často snese jen jednu generaci palm, u kvalitních půd pak dvě, výjimečně tři. Poté zbude na místě bývalé plantáže naprosto degradované společenstvo a po několika letech se zde objeví neúživná travnatá buš s nepůvodními

druhy rostlin, kterou lze jen těžko srovnávat s původním rozmanitým deštým pralesem. Snad po stovkách až tisících let se zde možná prales opět objeví, ale kdo ví...?

CO SE U NÁS DĚJE

V ČR se pod hlavičkou Koalice proti palmovému oleji zformovala různorodá skupina nevládních organizací, biologů, lékařů, zoologických i botanických zahrad, ale i třeba umělců a výživových specialistů, kteří se společnými silami snaží pomoci problém vyřešit. Za dosavadní velký úspěch můžeme považovat výrazné proniknutí palmové problematiky do povědomí lidí. Ještě před třemi lety většina našich spoluobčanů netušila, co to vlastně ten palmový olej je. Dnes se mu dle průzkumu zpracovaném pro Český rozhlas vyhýbá až každý třetí obyvatel našeho státu a kampaň v České republice je aktuálně spolu s kampaní v Indonésii nejúspěšnější na celém světě!

Na tlak spotřebitelů začal vzápětí reagovat trh. Zejména domácí výrobci jsou na rozdíl od nadnárodních korporací schopni úspěšně nahrazovat palmový olej jinými tuky a získávají tím čím dál větší konkurenční výhodu. Tam, kde je to možné (např. pečivo, majonézy, mléčné výrobky), mohou používat místní oleje, např. řepkový či slunečnicový. U technologicky náročnější výroby lze použít jiné tropické tuky a jejich kombinace, popřípadě použít palmový olej dostatečně důvěryhodně certifikovaný – nejlépe v biokvalitě. Zejména u bambuckého másla (tzv. shea tuk), který je plodem máslovníku afrického, existuje nejmenší riziko, že se jeho produkce zvrhne nějakým podobně katastrofickým směrem jako v případě palmového oleje. Z hlediska životního prostředí je podstatně šetrnější i kokosový tuk, ale i kakaové máslo – zejména pokud jsou produkovány v biokvalitě.

Členové Koalice proti palmovému oleji nyní zaměřují pozornost už i na zmiňovaná agropaliva a krmiva. Dalším plánem je například certifikace právnických osob, které na palmovém oleji nesmaží nebo jej neprodávají ani jako součást výrobků.

Bojkot palmového oleje není záležitostí pouze ČR, problém je celosvětový, a tak i ostatní státy k tomuto zaujímají své postoje. Aktivita proti ničení deštých pralesů kvůli palmovým plantážím vyvíjejí například Francie (aktuálně schválila daň na palmový olej z dostatečně necertifikovaných plantáží) nebo Austrálie. A protože dnes úroveň kampaně v ČR je na vysoké úrovni, snažíme se teď domácí „antipalmářskou“ koalici překlopit v koalici celosvětovou.

CO MŮŽE UDĚLAT KAŽDÝ Z NÁS?

Je to velmi jednoduché. Stačí si občas přečíst v obchodě etiketu a pro příští nákup už víte, které výrobky palmový olej (ne)obsahují. Ověřte si také, že existují i výrobky bez palmového oleje. Od 13. 12. 2014 situaci velmi usnadňuje nařízení EU, které stanovuje povinnost uvádět přesný druh rostlinného oleje v potravinách. Pokud jste zastánci zdravé výživy, podporujte místní farmářské produkty anebo si potraviny pěstujte a připravujte sami. Pak problém s palmovým olejem skoro nemusíte řešit. U drogistických výrobků je to zatím bohužel o dost komplikovanější. Zhoubný olej se skrývá pod vícero názvy, jejich seznam sice naleznete např. na <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/docs/FAQ.pdf>, ale i tak nemusíme vždy jeho přítomnost ve výrobku odhalit. I kosmetiku si však můžete zkusit udělat doma sami a pro úklid domácnosti si ve většině případů vystačíte s jedlou sodou a octem. Také s agropalivy je to složitější. Hlavním důvodem, proč byla agropaliva zaváděna, byla snaha jednotlivých států oprostit se od závislosti na dovozu ropy, přičemž prosazení této strategie měla napomoci kampaň o tom, jak jsou agropaliva příznivá i z hlediska životního prostředí. To však zdaleka nemusí být vždy pravda a mnohé nevládní organizace na to již delší dobu poukazují, přičemž nejmarkantnější to je vidět právě na palmovém oleji. Krom omezení cestování autem a preferováním místních výrobků před těmi z dovozu je zatím nejšetrnější variantou motorové přepravy pohon na LPG nebo zemní plyn (CNG). Jakmile začneme s omezováním potřeby palmového oleje každý sám u sebe, měli bychom o problému informovat i naše známé a přátele. Mnozí spotřebitelé dnes již posílají i vzkazy do firem a prosí je, aby nahrazovaly palmový olej za šetrnější alternativy. Od roku 2016 existuje snaha o řešení problému i na duchovní úrovni – vznikla společná modlitba za pralesy, ke které se každý můžete přidat v klidu ze svých domovů každé úterý ve 20 hodin (text modlitby naleznete rovněž na www.StopPalmovemuOleji.cz).

Klíč k řešení tohoto problému však není pouze v zastavení „palmové vlny“, ale v celkovém přístupu k našim životům. Měli bychom si uvědomovat dopady našeho chování a naší spotřeby. Je důležité, abychom si vážili našeho domova, našeho okolí a naší planety Země. Více informací na www.StopPalmovemuOleji.cz

ZO ČSOP JARO Jaroměř – www.jaromaromierz.cz

Konec rodu Smiřických

Z minulých pokračování o Smiřických jsme se dověděli, že významný člen rodu Jan Smiřický ze Smiřic zřejmě i svou politickou chybou přišel o život (jeho život ukončil kat roku 1453).

Jeho syn Jindřich byl znám jako dobrý válečník, který sloužil věrně českému králi Vladislavovi Jagellonskému a s jeho svolením i římskoněmeckému císaři Fridrichovi III. Za zásluhy byl s celým rodem povýšen do panského stavu. Vnuk Jana Smiřického vynikl jako dobrý hospodář. V roce 1514 získal Hrubou Skálu a poté i rozsáhlý majetek ve východních Čechách a položil tak základ rozkvětu panství.

Ale teprve pravnuke Jana Smiřického Jaroslav, jenž se narodil roku 1513, vynikl jako obratný diplomat v západní a východní Evropě. V roce 1540 doprovázel Ferdinanda I. do Nizozemí, o tři roky později královskou dceru Alžbětu do Polska. Na straně císaře Karla V. se účastnil bojů proti protestantským knížatům za šmalkaldské války. Když jel v roce 1548 arcikníže Maxmilián se svou španělskou nevěstou, byl v jeho doprovodu i Jaroslav Smiřický. Pro úmrtí svého otce však tuto cestu přerušil.

Po třech letech roku 1551 byla vyslána velká výprava českých šlechticů, aby Maxmiliána s manželkou přivítali. Členy této výpravy kromě Jaroslava Smiřického byli i jeho bratři – Albrecht, sídlící v Náchodě a Jindřich, spravující svá panství z Hrubé Skály. Tato výprava se protáhla na osm měsíců. Čeští, moravští a slezští přední šlechtici měli příležitost poznat řadu měst a velkomožných sídel – zejména Innsbruck, Trident, Mantovu, Milán, Cremonu, Pávií a hlavně Janov. Poměrně dlouhý pobyt v renesanční Itálii jim umožnil seznámit se s její kulturou. Byli okouzleni a po návratu přispívali k šíření renesančního životního stylu na svých panstvích. Z původního interiéru hruboskalského zámku Jindřicha Smiřického se dochovala míšeňská kamna inspirovaná výzdobou známého sálu manželů z Mantovy, s glazovanými kachli s antickými portréty a dvojicemi v renesančních kostýmech doprovázenými kryptogramy.

Bratr Jindřicha Smiřického Jaroslav Smiřický koupil roku 1558 Kostelec

zámek v Náchodě

nad Černými Lesy a rozhodl se přebudovat jej v duchu italské renesance. Získal italského mistra Ulrica Aostalliho, který navrhl dvoupatrovou čtyřkřídlovou budovu se čtyřmi třípatrovými věžemi podle vzoru italských kostelů. O 10 let později vznikl na místě někdejší gotické kaple kostel

sv. Vojtěcha propojený se zámkem. Na vnější straně křídel postranního oltáře dal Jaroslav Smiřický vymalovat svou rodinu. Hlavní oltář zdobí cenný reliéf Kristova pohřbu vyřezaný z jednoho kusu dřeva. Bohatě intarzovaná renesanční kazatelna z konce 16. století spolu s lavicemi, presbytářem s arkádovým nadhlavím jsou mistrné řezbářské práce. Protože kostelecký zámek budoval jako hlavní sídlo svého rodu, nechal zřídit pod kněžištěm důstojnou hrobku Smiřických. Zde byl také po své smrti pochován.

Pozoruhodný je také druhý postranní skládací oltář s vyobrazením posledních večerů Páně, namalovaný po roce 1585 s pašijovými scénami na obou stranách křídel.

Jaroslav Smiřický nezapomněl ani na rozvoj města, v němž založil špitál a začal stavět školu, kostel a faru.

Kostelec nad Černými Lesy

V hospodářství a v podnikání navázal na činnost svého otce a během několika let získal ve středních Čechách další pozemkový majetek. Tajemství úspěchu Smiřických spočívalo v řízení všech panství jako jednotného hospodářského celku, tedy ve sladění provozu jejich zařízení.

S bohatstvím obvykle přichází i přízeň panovnického dvora (a závist od ostatních). Díky tomu byl Jaroslav Smiřický záhy pověřován různými úřady. Mezi dvořany v okruhu českého krále a římskoněmeckého císaře Maxmiliána II. zastával vedoucí úlohu jako královský maršálek. Po nástupu Rudolfa II. povýšil do funkce královského hofmistra – vytrval v ní plných 10 let. Kdyby se zdařil záměr zločinců, mohl jeho život skončit v pokročilém věku tragicky – chystali se ho zabít. Vyplývá to z útrpného výslechu Jana Huhňavého, jenž byl roku 1593 vpleten do kola v nedaleké Jaroměři. Jaroslav Smiřický měl s Kateřinou z Hazenburka dvě dcery a dva syny. Jejich děti se však nedožily dospělosti. Nemaje přímých dědiců, zřídil Jaroslav Smiřický ze svých panství fideikomis, jinak svěřenectví, při němž nedílný majetek přechází na nejstaršího člena rodu. Zemřel ve svém malostranském domě roku 1597 a rodového majetku se ujal jeho synovec Zikmund Smiřický. Po svých zemřelých bratřích zdědil také jejich statky. Další panství přikoupil a stal se nejbohatším šlechticem v Čechách.

Na počátku 17. století byla vydána kniha Diadochus Bartoloměje Paprockého z Hlohol, který do svých rodopisných a erbovních příběhů zahrnul i rod Smiřických, neboť jeho hospodářskému významu odpovídalo i postavení pana Zikmunda ve veřejném životě, kde zastával řadu zemských a dvorských úřadů. S Hedvikou z Házenburka měl tři syny a dvě dcery. I když byl pověstný svou šetrností, synům umožnil vynikající vzdělání – nejprve na gymnáziu ve Zhořelci, poté na univerzitách. Nejstaršímu Jaroslavovi od roku 1602 na univerzitě v Basileji, kde se cílevědomě připravoval na politickou dráhu. Svědčí o tom tiskem vydané jeho univerzitní práce Řeč o svornosti a O rádcích. Jaroslav krátce pobyl i na univerzitě v Heidelbergu a pak cestoval po evropských zemích. Navštívil Paříž, zaujal ho Londýn, v Amsterdamu se zajímal o pevnostní systém přístavu.

Po smrti svého otce Zikmunda roku 1608 ukončil cesty a vrátil se domů převzít dědictví, neboť otec kšaftem z roku 1605 rozdělil obrovský majetek synům. Též ze svých dcer učinil vskutku bohaté nevěsty. Jaroslav však majetku, svých vědomostí a schopností nemohl využít, protože v roce 1611 náhle zemřel. Úmrtí členů rodu v mladém věku měla na svědomí dědičná krevní choroba.

Druhý syn Zikmunda Albrecht Jan Smiřický také studoval na zhořeleckém gymnáziu a na univerzitě v Heidelbergu. Životní zkušenosti získával také cestováním po Evropě. Nejdříve se vydal na sever, protože na jihu se Evropa bránila nájezdům Turků. Navštívil Švýcarsko, Belgie, Nizozemí, Anglii, Francii. Do Čech přijel kvůli pohřbu dalšího ze Smiřických Albrechta Václava (biologická tragédie rodu pokračovala) a k převzetí dědictví.

Boje s Turky odezněly a Albrechta Jana cestování natolik uchvátilo, že se vydal tentokrát na jih do Itálie. Strávil tam řadu měsíců. Obohacen poznáním cizích zemí vrátil se domů, aby spravoval svůj majetek a účastnil se politického života, do něhož ho směřoval vůdce opozičních evangelických stavů pan Václav Budovec z Budova. V té době rostlo v Čechách politické napětí, sílily akce, z nichž nakonec vzešlo stavovské protihabsburské povstání. Albrecht Jan Smiřický se ho zúčastnil velice energicky. Stal se jedním z iniciátorů defenestrace, která byla domluvena právě v jeho malostranském paláci (zde je nyní sídlo českého parlamentu).

Podle kalendáře hospodářského kancelářského je v oddílu zapisování věcí všelijakých ve středu 23. května poznamenáno: *„Toho dne začátek pozdvižení a rebelie. Došlo k ní v prvním patře starého královského paláce. A tak jsou nejprvnější z Martinic skrze obzvláštní fedruňk Oldřicha Vchýnského, po něm Slavata z okna ven do příkopu s pláští, rapíry a v španělském šatstvu vyhození byli. Já pak třetí v téměř pořádku jsem oba pány následoval a na větším dile jsem pana Smiřického fedruňku užil.“* Napsal písař Fabricius. Defenestrace zahájila otevřené protihabsburské povstání. V nové třicetileté vládě zasedlo po deseti direktorech ze stavu panského, rytířského a městského. První dekrety svědčí o nejpálčivějších problémech. Pro své nebezpečné praktiky se na věčné časy ze země vypovídají jezuité, povoluje se jim však svobodný a nerušený odchod. Kdokoli ze stavů by se za jezuitu přimlouval, nebo jim chtěl pomoci k návratu, bude trestán jako rušitel obecného dobra.

S direktorem Albrechtem Janem Smiřickým měla stavovská opozice dalekosáhlé plány. Zosnovala jeho zasnuby s dcerou hanauského vévody Filipa Ludvíka spřízněného s mnoha panovnickými rodinami. Právě toto příbuzenství mělo vynést Smiřického na český královský trůn. On sám nepolevovoval v politické aktivitě. V červenci vedl důvěrné porady s vyslancem Fridricha Falckého. Koncem září a počátkem října měl plno práce se získáváním spojenců k vytvoření protihabsburské unie. K obraně povstání verboval a mustroval městský a venkovský lid. Náhlá smrt 18. listopadu 1618 přerušila další plány a naděje protihabsburských stavů. Albrecht Jan Smiřický byl pohřben v rodinné hrobce, která byla později vyloupena. Zachoval se jen kousek látky z jeho pohřebního roucha.

Znovu byla nastolena otázka správy majetku, neboť poslední syn Zikmunda Smiřického Jindřich Jiří byl demontní (tehdy byl označován nehezky „blbý“). Ve hře o rozsáhlé dědictví zůstaly sestry Markéta Salomena provdaná za Jindřicha Slavatu a její sestra Eliška Kateřina. Ta však ještě za života otce Zikmunda způsobila skandál, který otrásl celým rodem. Spustila se s mladým panským kovářem Jiřkem Wagnerem. Za to byla rodinou potrestána vězením – nejdříve v Českém Dubu a potom na hradě Kumburku. Odtud ji po 12 letech osvobodil Ota z Vartenberka. Narychlo uzavřeli sňatek a zabydli se v Jičíně, kde před lety začal Jaroslav Smiřický budovat nový renesanční zámek, a ve snaze zvýšit i hospodářský význam města pokusil se o vytvoření silného konkurenčního centra. I když otec Elišku Kateřinu za její delikt nevydělil, právo na dědictví bylo přiznáno Markétě Salomeně. Eliška Kateřina se však nemínila vzdát svých oprávněných nároků.

Sestře Markétě Salomeně nezbývalo nic jiného, než připomenout veřejnosti dávnou milostnou aféru. Vyvolala nové jednání a Jičín se stal cílem cesty stavovské komise, která měla ukončit spor dvou sester o převzetí zámku. Toho dne 1. února 1620 došlo k výbuchu střelného prachu. Došlo ke zřícení části zámku. Zahynula jak Eliška Kateřina, tak i její švagr Jindřich Slavata a také další osoby. Soudobý historik Pavel Skála ze Zhoře napsal: *„Paní vešla také do svého pokoje s mušketýry, jímž to podle připomínání ustavičného dodávala vína hojně a ti všichni měli lunt (z vojenského slangu „lunt“ označoval zápalnou šňůru nebo doutnák) rozžaté a ona chtěla jim dle obyčeje předešlého sama prach rozdávat. Oni jako ožralí jeden přes druhého drali se k soudu, z něhož sypala jim do klobouků prach. Až naposledy kdosi z nich utrousil jiskru z luntu do toho prachu, takže v okamžiku tyž vzňal se prudkostí svou a celou tu stranu rozhodil a v drť obrátil, takže od nejvyšších až do nejnižších tu mizerně zhynuli.“*

zámek Hrubá Skála

Po této tragédii vdova Markéta Salomena Slavatová s bratrem Jindřichem Jiřím opustila Čechy. Naděje na dědictví se však nevzdávala – marně. Majetek Smiřických nakonec získal Albrecht z Valdštejna. Zařídil totiž, aby byl ustanoven poručníkem Jindřicha Jiřího jako jeho příbuzný. Valdštejnova matka byla totiž rozená Markéta Smiřická. Z toho důvodu Valdštejn svého svěřence pronásledoval. Teprve po několika letech ho dostihl až v Hamburku. Vrátil ho do Čech a umístil na Hrubé Skále, kde v roce 1630 zemřel. Po 24 letech v emigraci zemřela i Markéta Salomena Slavatová. Tím se ale období slavného rodu uzavřelo.

Smiřičtí byli původně členy drobné rytířské rodiny – připomeňme si, že jejich původ můžeme klást na začátek 14. století do Smiřic. Skutečností je i to, že i když jim v Čechách patřil ohromný majetek, Smiřice jim patřily poměrně jen velmi krátce. Není divu – Smiřice byly v té době pouze drobným nevýznamným sídlem. Jak bylo možné, že se během poměrně krátkého období dostali až do čela panského stavu? Jan Smiřický využil v 15. století obratné možnosti doby, která zásadně změnila majetkovou strukturu v Čechách. Tak velký vzestup rodu Smiřických měl základ v příkladném hospodářském podnikání a silnou oporu v uplatňování politických ambicí jeho členů v habsburských službách. Vrcholem mohla být královská koruna pro Albrechta Jana Smiřického. Dospěl k ní negací dvorské služby a jako horlivý člen stavovské opozice. Lze jen konstatovat, že náhlý pád rodu Smiřických se stal příznačným pro celou českou šlechtu na prahu novověku.

Podle různých historických pramenů **Miroslav Volák**

Lihovar Malburg – vznik a vývoj firmy, 1. část

První písemná zmínka o lihovarnické rodině Mautnerů pochází z roku 1752, kdy majitelka smiřického panství Marie Terezie z Gasttheimu uzavřela smlouvu na pronájem pánice s izraelitou Mosesem Mautnerem. V roce 1834 převzal Abraham Izák Mautner (*1801) do pachtu vrchnostenský pivovar a vinopalnu ve smiřickém zámku. Vedl si zdatně, úspěšné podnikání mu dobře vynášelo. To ale vedlo roku 1840 vrchnost k tomu, že mu již dále pronájem neprodloužila a rozhodla se provozovat pivovar sama. Abraham Izák Mautner poté odchází i s rodinou do Vídně, kde převzal vedení pivovaru sv. Marxe. Z Bádenu u Vídně pocházela žena jeho mladšího bratra Eliáše Amálie Schönfeld. Ve Vídni se nechává pokřtít a přijímá nové křestní jméno Adolf Ignác Mautner, což mu usnadní přístup do vídeňské společnosti. V podnikání je úspěšný, a tak roku 1857 kupuje Měšťanskou pivovarskou společnost ve Vídni.

Jeho mladší bratr Eliáš Eduard Adolf Mautner (*1808) zůstává ve Smiřicích, podniká v pánici kořalky. I on se nechává roku 1853 s rodinou pokřtít v kostele sv. Václava na Chloumku a mění si příjmení z Mautner na Malburg. Přijal tehdy při křtu jméno Eduard Adolf Malburg a zakládá tak rodinnou linii smiřických Malburgů. V roce 1862 kupuje Eduard Adolf Malburg vedle zámku domy čp. 6 a 7 i s přilehlými pozemky a buduje zde vlastní lihovar. (viz foto) V přízemí byla výroba a v prvním patře byt majitele firmy „Ed. Ad. Malburg“, c. k., výhradní privilegovaná rafinérie lihu, továrna na likéry, punč, rum a ocet ve Smiřicích.

V roce 1866 vstupuje do firmy jako společník jeho syn Albrecht (*1844), firma dále nese název „Ed. Ad. Malburg & syn“. V roce 1883 je uvedena do provozu likérka firmy Malburg. 12. března 1889 se stává jediným majitelem firmy Albrecht Malburg, o rok později umírá ve Smiřicích jeho otec, zakladatel firmy Eduard Adolf Malburg. V roce 1904 byl na mezinárodní výstavě ve Vídni oceněn 1. místem likér „Végétal“, uznávaný a nejžádanější produkt likérky po celou dobu její existence.

V roce 1905 umírá ve Smiřicích majitel firmy Albrecht Malburg. Majelek dědí jeho čtyři děti rovným dílem. Jako nový majitel firmy vystupuje JUDr. Oswald Malburg, na něho jsou vložena v červnu 1906 vlastnická práva na lihovar čp. 6 a 7, ostatní sourozenci se stávají tichými společníky.

Spoluvlastníky firmy jsou: 1. Jiří (Georg) Malburg (*1869) – velkostatkář v rakouském Stanzu, 2. Oswald Malburg (*1871) – velkopřemyslník Smiřice, 3. Markéta Haupt von Scheurenheim (*1872), žijící v Budapešti a 4. Marie von Theuerkauf (*1875), žijící ve Vídni. Odkazovníky jsou Jeny Malburg, vdova ze Smiřic, Hanuš Malburg, New York a nezletilý Adolf Malburg, Smiřice. Dědicové pak prohlašují, že jsou srozuměni s povinností jim testamentem uloženou pro případ, že jeden z nich zemře bez potomků, nemá právo žádný z nich svůj podíl zanechat nikomu jinému než svým sourozencům nebo jejich dětem a zachovat tak firmu jako rodinnou. Manželce zemřelého bude vyplácena renta.

JUDr. Oswald Malburg, portrét asi z r. 1915

V r. 1924 firma „Ed. Ad. Malburg & syn“, továrna i rafinérie lihu a drasla, továrna likérů a octa ve Smiřicích, zaměstnává 4 techniky, 19 administrativních pracovníků, v čase kampaně 90–100 mistrů a dělníků, mimo kampaně 40–50. Roku 1929 správce a pozdější ředitel Ing. Pleštil podává patent na bezvodou rafinaci lihu. V téže době byla též realizována rozsáhlá přestavba Malburgovy vily v Palackého ulici čp. 205. V lednu 1930 je uváděn jako majitel firmy „Ed. Ad. Malburg & syn“ JUDr. Oswald Malburg, prokuristy jsou jeho bratr Georg Malburg a Pavel Winternitz.

V letech 1910–1920 vystupuje v Praze tanečnice Josephina Bakerová, mezi její obdivovatele patřil i Oswald Malburg při svých obchodních cestách do Prahy. Zde bych si ale dovolil polemizovat s názorem zesnulého kolegy Ing. Lubomíra Kupky, že náklonnost této tanečnice přivedla firmu do vážných finančních potíží, které musel zachraňovat jeho starší bratr Georg. Jednak se jednalo o velkou prosperující firmu a Oswald byl již pán v letech. Navíc jeho bratr Georg vyženil panství Stanz im Mürztal v Rakousku, jednalo se o rozsáhlé hospodářství a polesí. V té době panství zvelebují a rozšiřují, postavil strojní pilu a vlastní vodní elektrárnu, ještě po 2. válce bylo hospodářství Stanz největším zaměstnavatelem v okolí. To vše vyžadovalo peníze a dle paměti jeho vnuka Petera Malburga na to použil svůj dědický podíl, který převedel ze Smiřic do Stanzu.

Malburg lihovar – foto 1940

Pozvánka na kurz Senioři komunikují 2017

Ve dnech **9. – 12. října 2017** od 9 do 12 hodin se bude konat v Kulturním středisku Dvorana, s.r.o., ve Smiřicích počítačový kurz. Kurz je určen pro seniory v rámci projektu Senioři komunikují 2017. Výuka bude probíhat prakticky na počítačích v učebně.

Obsah kurzu:

- základní obsluha PC
- tvorba textu, tabulek
- internet
- elektronická pošta
- Skype, Facebook
- bankovní služby

Maximální počet účastníků: 12

Cena: 200 Kč/kurz.

Zájemci se mohou hlásit u Mgr. Věry Hottmarové, Městský úřad Smiřice, tel. 495 809 012, e-mail hottmarova@mestosmirice.cz.

Přednost při zařazení do kurzu mají zájemci s trvalým pobytem ve Smiřicích, přičemž rozhoduje pořadí došlých přihlášek a dále zájemci z ostatních obcí.

Těšíme se na Vaši účast.

Mgr. Věra Hottmarová

Malburg lihovar – foto 1932

V březnu 1930 umírá v hradecké nemocnici majitel firmy JUDr. Oswald Malburg na následky autonehody u Lochenic. Firma „Ed. Ad. Malburg & syn“ ve Smiřicích je firmou jednotlivců, založenou na základě společenské smlouvy v roce 1906, chybí však schopný společník, který by se dále vedení firmy mohl plně věnovat.

A – areál firmy Ed. Ad. Malburg & syn, a. s., čp. 6 a 7

B – vjezd do firmy, vlevo od brány výdejní benzínový stojan

C – státní pivovar, věž na sušení chmele a sladu, roh zámeckého areálu

D – jalový mlýnský náhon, tek l podél kaple do Labe

E – regulované Labe, místní část zvaná Pitruš

čp. 1 – areál zámku, Státní velkostatek Smiřice

čp. 2 – zbouráno, mandl Bureš

čp. 6 a 7 – zbouráno, firma Malburg

čp. 8 – zbouráno, holič a kapelník Čertner

čp. 9 – zbouráno, cukrárna Hejzlar

čp. 105 – vzorková prodejna firemních výrobků, elektrifikováno

čp. 106 – zbouráno, pak postavena obecní spořitelna, dnes městský úřad

čp. 107 – zbouráno, hostinec „U Slunce“, na rohu trafika Šotola, pak paní Tylšová, dnes volná plocha

Ing. Milan Plšek

Pozvánka do nové galerie pohlednic

GALERIE POHLEDNIC „ZE SMIŘIC PŘES BOGUSZÓW-GORCE AŽ NA KONEC SVĚTA!“

Zveme vás srdečně k návštěvě nové galerie pohlednic, která je v pořadí třetí svého druhu v České republice. Po Pardubicích a severočeském městě Úštěku jsou Smiřice dalším městem, které se takovou galerií může pochlubit. Co do obsahu je naše galerie zcela jedinečná. Obsahuje totiž ucelenou sbírku pohlednic ze všech států na světě, přesně je tu ke zhlédnutí 733 pohlednic z 201 států.

Galerii pro vás připravil Ing. Bronislav Luňáček, který je zároveň majitelem rozsáhlé sbírky.

Richenza Velkopolská – Eliška Rejčka

BOUŘLIVÉ OSUDY VĚHLASNÝCH HISTORICKÝCH OSOBNOSTÍ VÝCHODNÍCH ČECH

Dějiny zpravidla o soukromém životě našich předků hovoří jen velmi málo. Přesto existují prameny, které vypovídají o osobních radostech i trápeních lidí v dávných dobách. Podívejme se na životní příběh jedné české královny, ve svém čase úzce spojené s východními Čechami.

novodobá vitráž s Eliškou Rejčkou

Co o Elišce Rejčce víme?

Podle kronik přišla na svět z královského lože Přemysla II. Velkopolského a Richenzy Švédské roku 1288. Sudičky jí nadělily oduševnělou tvář, nepřilíši šťastné dětství, bojovnou povahu a lásku. V sedmi letech se Rejčka stává oboustranným sirotem poté, co je její otec úkladně zavražděn, avšak dva roky předtím, jak praví kronikář: „Král Přemysl rozvášněn ubil ženu k smrti. Je to však jen odlesk byvších dějů, ve skutečnosti mnohem složitějších.“ Rejčka se ujme macecha, druhá žena nebožtíka otce, Markéta Braniborská, která spíše z vypočítavosti než z mateřské lásky u sebe děvčátko trpí. A tak malá princezna putuje po knížecích dvorech Markéti-
ných příbuzných jako přívěsek, který nelze jen tak pohodit, neboť jednou bude jako polská princezna a dědička mít svou cenu.

Dospívání

Rejčce je dvanáct let a tu se náhle vše mění, jelikož o její ruku žádá český král Václav II. Čeká ji nový život po boku bohatého a mocného panovníka z rodu Přemyslovců. Plna očekávání pak stojí tváří v tvář svému budoucímu manželovi, je vážný, starý, má už 29 let a chladně modré oči. Daleko víc se jí líbí pan Jindřich z Lipé, jeden z nejpřednějších králových rytířů, je krásný, mladý a oči se mu smějí.

Svatba se koná s přemírou hluku, hostin, tance a proslovů, trvá několik dnů. Sotva slavnosti skončí, král odjíždí a Rejčku svěruje tetě, tlusté vévodkyni Griffině. Ta dokonale plní úkol, kterým ji král pověřil, a v krásné krajině, na pohodlném sídelním hradě Budyně nad Ohří, během tří spokojených let vychová z Elišky ženu a královnu.

Ilustrace z Codexu Manesse – Eliška Rejčka a Václav II

Královna česká a polská

Roku 1303 král usoudí, že je načase choť Rejčku povolat zpět do Prahy, aby mohla být korunována královnou. On, Přemyslovec, je nyní mocným páнем střední Evropy, z prvního manželství má deset dětí a z nemanželského lože i spoustu levobočků, je bohatý král, který si potrpí na pompu, lesk a okázalost. Korunovace je velkolepá. Vzácná roucha, koberce na zemi i na chozech, vše zlatem a stříbrem vyšívané, lidé pijí a hoduji, konají se turnaje a dvorní plesy, znějí fanfáry. Eliška je formálně uznána královnou, ale ve skutečnosti ji považují jen za hezkou loutku a doplněk všemocného krále.

Avšak soumrak Přemyslovců pomalu nastává. Na jaře 1305 u krále naplno propuká tuberkulóza, sužují ho bolesti a trpí tak, že ani nevnímá zprávu o tom, že Eliška porodila dceru Anežku a o týden později skoná. Těžké časy přicházejí na české království po smrti Václava II., který ve svých rukou soustředil obrovskou moc. Z šestnáctileté královny se rázem stane vdova, která žije stranou veřejného života a ústrků od Přemysloven, nevlastních dcer si nevšímá. Anna a Eliška (budoucí matka Karla IV.) jsou rozmazlené holky, samá ruka a noha a k Rejčce nechovají ani tu nejmenší náklonnost. Brzy nato je v Olomouci zavražděn jejich bratr, nový král Václav III. a na uprázdňený český trůn usedá Rudolf I. Habsburský, zvaný Kaše, když se předtím zákulisními intrikami pohotově s Eliškou Rejčkou oženil. Ale další léto v žoldáckém táboře u Horažďovic za podivných okolností umírá.

Eliška je devatenáctiletá dvojnásobná vdova, ale útěchou jí je, že oba nebožtíci manželé na ni ve svých závětech bohatě pamatovali. Místo vyplacení celkové sumy dostává do držení několik východočeských měst: Hradec (od té doby Hradec Králové), Vysoké Mýto, Chrudim, Dvůr Králové aj. Titul „Někdejší královna česká a polská“ jí byl laskavě ponechán. V té době však Rejčce usiluje o život manžel její nevlastní dcery Anny, Jindřich Korutanský, který ví, že trůn vůbec není bezpečnou podlozkou pro jeho strachem sevřený zadek. Eliška, chce-li přežít, musí v přestrojení, jen s malou dcerkou a komornou, prchat před úklady vlastní rodiny pod ochranu Habsburků. Po nějakém čase nastává mír a Eliška se i se svým malým dvorem usazuje v milovaném Hradci, kde si buduje nádherné sídlo a taky zde zakládá svůj vysněný chrám Svatého Ducha. Král Jan však pobývá mimo zemi, a tak záhy vypukne domácí válka dvou královen, Eliška Rejčka vs. Eliška Přemyslovna. Zapojí se odbojná šlechta, hoří hrady, tvrze i města a království krvácí. I po návratu krále dlouho trvá, než boje utichnou.

Velmož a milenec Jindřich z Lipé

Eliška snad poprvé v životě potkává lásku a je to osudová láska na celý život. Krásná a bohatá vdova samozřejmě neujde zájmu různých nápadníků, přičemž jeden z nich je ale naprosto výjimečný a co do hrdoosti, pýchy a statečnosti může se rovnat králi. Není to nikdo jiný než výše zmíněný rytíř zesnulého Václava II., Jindřich, který je nyní předním českým šlechticem a nechybí mu mužné kouzlo a šarm. Občas Elišku v Hradci navštěvuje, až jednou zůstane trvalým hostem jejího hradu, stolu i lože. Jindřich je nedotknutelný aristokrat s neomezenou mocí, a jelikož mladý panovník Jan Lucemburský je stále na cestách, stane se v podstatě Jindřich z Lipé nekorunovaným českým králem.

Eliška Rejčka se stěhuje do Brna, a to hlavně proto, aby byla dostatečně daleko od dcery Václava II., nové královny Elišky Přemyslovny a své celoživotní sokyně. Ty dvě královny, minulé a současné, se rozhodně rády nemají, jsou jako oheň a voda. Vedou vzájemnou skrytou i otevřenou válku plnou osobních intrik a střetů. To ale nijak nebrání velkému společnému štěstí Rejčky a Jindřicha, jenž ji oslovuje „má nejdražší“ a „můj životě“ a jenž kvůli Rejčce opouští vrcholnou politiku i svůj rodový hrad Lipnici nad Sázavou, pospíší za ní a spokojí se s funkcí moravského zemského hejtmána. Žijí spolu v honosné rezidenci, která je centrem místního společenského života, neboť Jindřich a Eliška tvoří krásný pár a štěstí je u nich domovem. Jsou ale i terčem zlých klepů a pomluv, jelikož žijí bez manželského posvěcení, což se zdá být hříšné a nemorální.

Bazilika Nanebevzetí Panny Marie v Brně

Ale protože velkoryse podporují církev, je jim určitým způsobem odpuštěno. Osudem jim bylo vyměřeno deset let pozemského ráje a pak Jindřich

v srpnu 1329 umírá a opouští svět, který si spolu a pro sebe s Rejčkou vytvořili. Zbraslavská kronika k tomu praví: „V den svatého Rufa mučedníka zemřel v Brně muž urozený a statečný, Jindřich starší řečený z Lipé, jenž byl bohatstvím, mocí a slávou světskou nejvíce nad ostatní pány povýšen. Pro smrt jeho králová Eliška, řečená Hradecká, tolik plakala a želela, že všem vidoucím její nářek k úžasu to bylo.“

Eliška Rejčka žije ještě šest let, dává vzniknout pamětihodným dílům, ale v mysli je stále spojena s Jindřichem. Je jí čtyřicet sedm, když 19. října 1335 umírá, život pozvolna vyprchává, ale v tajných zákoutích vědomí myšlenky ještě žijí. V pohasínající mysli naposledy vidí stíny minulosti. Mocného Václava v Praze, dobrou Griffinu na Budyni, pyšnou Přemyslovnu na panovnickém stolci, všechny svedené bitvy, vítězství a prohry. Vidí milovaného pana Jindřicha z Lipé, vcházejícího do komnaty.

Pochovali ji po jeho boku, v klášterním chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Brně. Tolik vypravují kroniky a tolik životní pouť jedné z nejpозорuhodnějších žen naší historie.

Olga Hrdinová

Opět problémy s dopravou

Neuplynul ještě ani rok, co jsme měli potíže s dopravou – postihly hlavně Holohlavy a také i Smiřice. Bylo to zapříčiněno rekonstrukcí železniční trati do Hradce Králové a úpravou vozovky přímo v Holohlavech.

Letos nás čekají další nepříjemnosti s dopravou – tentokrát jen po silnici. Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, vydal rozhodnutí o rekonstrukci silnice I/33 v úseku od bývalého Školního statku (křižovatka k Rodovu) až do Trotiny. V rámci této akce se počítá také s rekonstrukcí propustku ev. č. 33-005aP.

Práce měly být zahájeny 3. června tohoto roku a pokračovat budou až do listopadu. Rekonstrukce bude prováděna postupně ve 4 úsecích. Upravovat se bude vždy jedna polovina daného úseku. V druhé polovině vozovky bude doprava řízena kyvadlově ve dne pracovníky stavební firmy a v noci pomocí světél.

Stavební práce budou probíhat s maximálním využitím pracovní doby, aby doba stavby se všemi negativními opatřeními byla zkrácena na dobu co nejkratší.

A jak se to bude dotýkat nás? **Odbočka od Trotiny do Smiřic bude uzavřena(!)**. Je pravda, že můžeme pokračovat nahoru ke křižovatce na Rodov, pak odbočit do Smiřic, ale...

Většinou budeme muset vydržet stát až v kilometrové frontě na uvolnění daného směru. Většina motoristů zná cestu přes Piletice a Skaličku a pojede tudy. Je tu další ale...

Této možnosti využijí určitě i motoristé, kteří chtějí pokračovat do Jaroměře, Náchoda, Polska. Podobně budou motoristé volit spojení při jízdě do Hradce Králové. Provoz městem opět zhoustne, bude více hluku, prachu, bláta a i nebezpečných situací.

(mv)

Pozvánky z Kulturního střediska Dvorana

28. 7. od 20.00 hodin – Revivalové léto s ROXETTE

Rozhodně si nenechte ujít vystoupení jedné z nejlepších revivalových kapel švédských Roxette v Evropě. Kapela získala uznání a vynikající pověst pro vysokou úroveň, dynamičnost a svůj přístup k interpretaci repertoáru a počtě kapely ROXETTE. Po jejich vystoupení následuje taneční zábava, kterou pro vás pořádá pan Zbyněk Svoboda.

Fotbalový stadion SK Smiřice. Vstupenky na místě v den konání koncertu ve výši 120 Kč.

26. 8. od 15.00 hodin – III. ROČNÍK UKONČENÍ PRÁZDNIN

Po úspěšném loňském II. ročníku připravuje KS Dvorana ve spolupráci s občerstvením U Apače další zábavné odpoledne pro celou rodinu. Opět se můžete těšit na bohatý kulturní program: soutěže s DDM Smiřice, tvorivou dílničku, ukázky řezbářských prací, hudební představení „Hledá se Evelína“ v podání profesionálního hudebního Divadla Slunečnice z Brna, ohňostroj a na bohaté občerstvení. Ve večerních hodinách je připraven „PARTY VEČER“ DJ Pavla Ferbase.

Cyklozastávka U APAČE. Vstup volný.

15. 9. od 19.00 hodin – SVĚTÁCI

Notoricky známá filmová komedie Vratislava Blažka a Zdeňka Podskalského z roku 1969 trůní od své premiéry na špičce žebříčků nejoblíbenějších českých filmů. V divadelní úpravě a v režii Lumíra Olšovského se na jevišti objeví stálí Divadelní společnosti Háta, ale i nové populární tváře: Mahulena Bočanová, Adéla Gondíková, Vlasta Žehrová, Olga Želenská, Monika Absolonová, Ivana Andrllová anebo Jana Zenáhlíková v rolích dam, Miriam Kantorková nebo Vlasta Peterková v roli paní Trčkové, Dalibor Gondík, Martin Zounar, Zbyšek Pantůček, Aleš Háma a další. KD Dvorana Smiřice, vstupné 290 Kč. Vstupenky lze rezervovat již nyní, zahájení předprodeje bude upřesněno.

21. 9. od 19.00 hodin – GALAKONCERT EVY URBANOVÉ

Na koncertním vystoupení za doprovodu Moravského klavírního tria zazní operní árie v podání jedné z nejvýznamnějších operních pěvkyní a sopranistek Evy Urbanové.

Kaple Zjevení Páně, vstupné 700 Kč

5. 10. od 10.00 hodin – PODZIMNÍ POHÁDKA aneb skřítek

Třešnička a červené jablíčko

Na zahrádce pořád svítí sluníčko, všude je plno barev, kytičky kvetou a dozrávají jablíčka. Na to nejkrásnější čeká ježek Bodlinka. Jenže jeho jablíčko se najednou ztratí a ježek Bodlinka začne poplácávat. Tak to přeci náš skřítek Třešnička nemůže nechat! Hned se vydá jablíčko hledat a zažije pěkné dobrodružství...

Komorní pohádka nejen pro děti z mateřských škol, ale i pro rodiče s dětmi na rodičovské dovolené.

KD Dvorana Smiřice, vstupné 40 Kč.

říjen – DEN SENIORŮ – (v jednání)

3. 11. 2017 od 19.00 hodin – TRAVESTI REVUE

Znamé travesti skupiny Screamers a Techle Mechtle si pro vás tentokrát připravily nový zábavný pořad s názvem „112“.

KD Dvorana Smiřice. Zahájení předprodeje bude upřesněno.

11. 11. 2017 od 20.00 h. – SVATOHUBERTSKÁ MYSLIVECKÁ ZÁBAVA

V KD Dvorana pořádá Myslivecké sdružení Labská rovina a KSD Smiřice.

Po celý večer se budou podávat zvěřinové speciality.

Vstupné 150 Kč, rezervace a zahájení předprodeje od 1. 9. 2017 u pana Hojného na tel. 604 457 033.

18. 11. 2017 od 10.00 hodin – VÁNOČNÍ TRHY

Tradiční vánoční trhy nabídnou návštěvníkům široký sortiment řemeslných výrobků a doplňků.

KD Dvorana Smiřice, vstupné dospělí 30 Kč a děti od 3 do 15 let 10 Kč.

2. 12. 2017 od 19.00 hodin – TCHÝNĚ NA ZABITÍ

Po úžasném „Manželském čtyřúhelníku“ napsal Jakub Zindulka pro Fanny agenturu novou opět skvělou hru Tchýně na zabití. Hra je o vztazích mezi tchýní a zetěm, snachou, synem a matkou, mezi mladými manželi a konečně (a hlavně) mezi tchýněmi samotnými. Nenechte si ujít další řachandu, navíc okořeněnou duchařinou. V inscenaci uvidíte Lucii Zedníčkovou, Danu Homolovou, Annu Kulovanou a Martina Krause.

KD Dvorana Smiřice, vstupné 280 Kč, zahájení předprodeje bude upřesněno.

4. 12. 2017 od 16.00 hodin – TVOŘIVÁ DÍLNA „BARBORKA“

(výroba vánočních dekorací)

Z důvodu omezené kapacity si včas rezervujte si včas vstupenky na tvořivou dílnu, kde si budete moci zhotovit vánoční dekorace pod vedením zkušené lektorky paní Věry Dvořáčkové.

KD Dvorana Smiřice, vstupné 50 Kč, zahájení předprodeje bude upřesněno.

5. 12. 2017 od 16.00 hodin – PŘÍJEZD MIKULÁŠE

na nádvoří zámecké Kaple Zjevení Páně

Program v jednání.

9. 12. 2017 od 19.00 hodin – VÁNOČNÍ KONCERT

pěveckého sboru CANTUS FEMINAE

Pro zpříjemnění vánočních svátků jsme pro Vás připravili koncert ženského komorního pěveckého sboru CANTUS FEMINAE z Nechanic. V programu zazní cyklus adventních písní a vánočních koled (Petr Semerák: Příběh vánoční – Kantáta pro sbor, sóla a orchestr).

Kaple Zjevení Páně, vstupné 100 Kč, zahájení předprodeje vstupenek bude upřesněno.

11. 12. 2017 od 10.00 hodin – VČELÍ MEDVÍDICI ZPÍVAJÍ

Bráškové Brumda s Čmældou se probudí ze zimního spánku a vzpomínají, co všechno už spolu v hmyzí říši prožili. Pohádka nejen pro děti z mateřských škol, ale i pro rodiče s dětmi na rodičovské dovolené.

KD Dvorana Smiřice, vstupné 40 Kč.

12. 12. 2017 od 19.00 hodin – VÁNOČNÍ KONCERT

JAROSLAVA SVĚCENÉHO

Kaple Zjevení Páně

16. 12. 2017 – od 19.00 hodin – VÁNOČNÍ KONCERT

„OPERA DIVAS“ – Divy lásky a hudby

Tři operní divy a přeci každá jiná. Jedinečný trojhlas předních operních pěvkyní ve složení ANDREA KALIVODOVÁ, TEREZA MÁTLOVÁ a PAVLÍNA SENIČ, které jsou spojeny se scénami Národního divadla, Státní opery a dalších. Během speciálního programu zazní jednak skladby společně zpívané (např. W. A. Mozart – árie z opery Kouzelná flétna, F. Schubert – Ave Maria, G. Verdi – „Libiamo“ z opery La Traviata, A. Lara – Granada, G. Bizet – Carmen), a dále i sólové skladby (např. G. Puccini – árie z opery Madame Butterfly, árie z opery Carmen G. Bizeta). Klavírní doprovod Ladislava Vondráčková (docentka HAMU).

Kaple Zjevení Páně, Smiřice, vstupné 290 Kč, zahájení předprodeje vstupenek bude upřesněno.

KURZ TANCE A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY 2017

Kulturní středisko Dvorana, s.r.o. stále přijímá přihlášky do kurzu tance a společenské výchovy, který bude probíhat pod vedením tanečních mistrů Tomáše a Kateřiny Chmelových od 7. 9. 2017. Přihlášky lze podat vyplněním formuláře, který naleznete na webových stránkách www.ksdvorana.mestosmirice.cz, případně zasláním e-mailu na adresu kultura@mestosmirice.cz, nebo můžete volat na tel. 602 316 525.

Poslední termín pro podání přihlášky do kurzu je 14. 7. 2017!!

Kurzovné: 1 400 Kč pro jednotlivce, 2 600 Kč pro taneční pár, 500 Kč garde. Podrobnější informace na tel. č. 602 316 525.

Městské informační centrum Smiřice

Nově otevřené městské informační centrum Smiřice, které se nachází v ulici Palackého 125 (vedle Kavárny Fidla), informuje o své provozní době.

PROVOZNÍ DOBA MĚSTSKÉHO INFORMAČNÍHO CENTRA:

v letní turistické sezóně (červen–září)

pondělí až neděle 9.00–12.00 a 13.00–17.00 hodin

v zimní turistické sezóně (říjen–květen)

pondělí a středa 8.00–11.30 a 12.00–16.00 hodin

(mimo uvedenou dobu pouze po telefonické domluvě)

Kulturní referentka paní Renata Chmelařová je ve výše uvedených provozních dobách přítomna vždy v pondělí a ve středu v době předprodeje (doba uvedena níže), přítomnost v ostatních dnech je odvislá např. od akcí konaných ve Dvoraně nebo kapli. Mimo pondělí a středu proto může být v IC zástup (zejména v turistické sezóně). Pokud se s paní Chmelařovou potřebujete setkat mimo uvedené dny, kontaktujte ji v průběhu pracovní doby KSD (viz níže) na tel. č. 602 315 525 nebo na e-mailu kultura@mestosmirice.cz.

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK:

pondělí a středa 8.00–11.30 a 12.00–16.00 hodin

(mimo uvedenou dobu pouze po telefonické domluvě)

PRACOVNÍ DOBA KULTURNÍHO STŘEDISKA DVORANA, s.r.o.:

PO 7.00–16.30 hodin

ÚT 7.00–15.30 hodin

ST 7.00–16.30 hodin

ČT 7.00–15.30 hodin

PÁ 7.00–13.30 hodin

Polední přestávka od 11.30 do 12.00 hod.

NAŠE INFORMAČNÍ CENTRUM VÁM NABÍZÍ TYTO SLUŽBY:

Poskytování informací o

- kulturních a turistických zajímavostech ve městě a okolí
- cyklotrasách a turistických trasách ve městě a okolí
- kulturních, společenských a sportovních akcích ve Smiřicích a přilehlém okolí
- stravovacích zařízeních
- dopravním spojení
- službách, obchodech, institucích aj.
- prohlídkách Kaple Zjevení Páně

Prodej

- vstupenek na kulturní a společenské akce pořádané KD Dvorana, s.r.o.
- upomínkových předmětů
- pohledů
- turistických suvenýrů:
 - turistické známky č. 1230, LS-12
 - turistická nálepka No. 1837 – ZÁMECKÁ KAPLE ZJEVENÍ PÁNĚ
 - turistická nálepka No. LS-12 – LABSKÁ STEZKA – SMIŘICE
 - turistická MINIVÝLETKA ZE SMIŘIC
 - turistický deník
 - hořká 70% čokoláda Smiřice

Poskytujeme

- nejrozličnější informační letáky o městech, turistických zajímavostech a kulturních akcích

Na návštěvu Informačního centra a na setkání s Vámi na některé kulturní akce se těší

Renata Chmelařová

kulturní referent KS Dvorana, s.r.o. Smiřice.

Chcete poznat místo, kde si užijete spoustu zábavy, odpočinete si a prožijete FAJN den?

**PŘIJEĎTE do FAJNPARKU
V
CHLUMCI NAD CIDLINOU**

**HOPSÁLKOV, ZVÍŘÁTKOV, DINOPRALES, PÍSEČNÉ
HŘIŠTĚ, BOSOV...**

Zpravodaj Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává město Smiřice, Palackého 106, 503 03 Smiřice, tel. 495 809 010, www.mestosmirice.cz

Evidenční číslo: MK ČR E 16060

Redakční rada: Jan Novotný, Ilona Hušáková, Leona Rousková

Příspěvky zasílejte na adresu: Městská knihovna Smiřice, Zámek 1, e-mail: knihovna@mestosmirice.cz

Grafická úprava: Ing. Vladimír Prachař, grafické studio Náchod. Tisk: Tiskárny B.N.B., spol. s r.o., Velké Poříčí

Vychází 2x ročně (v červnu a v prosinci). Cena 1 výtisku 20 Kč. Náklad tohoto čísla 350 ks.

Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu.

Prodej: Tabák Palackého ul. Smiřice, podatelna MěÚ Smiřice.

Uzávěrka příspěvků pro číslo Zpravodaje 2/2017 – 13.11.2017.

Redakční rada se neztotožňuje s obsahem uveřejněných článků. Tiskové chyby vyhrazeny.

Stavba dálnice D11 už začala

Ano – práce na stavbě dálnice již začaly. Ale zatím jen začal archeologický průzkum. Nejvrchnější zemědělci obdělávaná ornice je bagry a buldozery odhrnována. Pod ní se nalézá „mrtvá hlína“. Archeologové se zde zaměřují na místa s tmavší zeminou. Tam očekávají možné archeologické nálezy. Ze zajímavějších dosavadních nálezů lze jmenovat výskyt pecí ve stáří 200 až 400 let. Archeologický průzkum se provádí i na dalších místech budoucí dálnice. V údolí Trotiny zřejmě bude odkryto starověké sídliště.

Za „školním statkem“ bude vybudována mimoúrovňová křižovatka. Bude sloužit k nájezdu na dálnici a na její opuštění. Zároveň bude sloužit k překonání dálnice při cestě mezi Smiřicemi a Rodovem. Snímek je z filmu o stavbě úseku dálnice D11 (6. úsek – Hradec Králové – Smiřice).